

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 65

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

55. sējums
2012. gada 3. marts

Saturs

II Nelegislatīvi akti

PAMATNOSTĀDNES

2012/120/ES:

- ★ Eiropas Centrālās bankas pamatnostādne (2011. gada 9. decembris) par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (ECB/2011/23) 1

Cena: EUR 3

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II

(Nelegislatīvi akti)

PAMATNOSTĀDNES

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PAMATNOSTĀDNE

(2011. gada 9. decembris)

par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā

(pārstrādāta versija)

(ECB/2011/23)

(2012/120/ES)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 3.1., 3.3., 5.1., 12.1., 14.3. un 16. pantu,

ņemot vērā Padomes 1998. gada 23. novembra Regulu (EK) Nr. 2533/98 par statistiskās informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 4. pantu un 8. pantu,

tā kā:

(1) 2004. gada 16. jūlija Pamatnostādne ECB/2004/15 par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas jomā, kā arī starptautisko rezervju matricu ⁽²⁾ būtiski grozīta. Tā kā tajā jāveic vēl citi grozījumi, tā skaidrības nolūkā jāpārstrādā.

(2) Lai pildītu savus uzdevumus, Eiropas Centrālo banku sistēmai (ECBS) vajadzīga visaptveroša un droša ārējā statistika, ko veido maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistika un starptautisko rezervju matrica, kas rāda galvenās pozīcijas, kuras ietekmē monetāros nosacījumus un valūtas tirgus euro zonā, kā arī statistika par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem.

(3) Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – “ECBS Statūti”) 5.1. panta pirmajā teikumā noteikts, ka Eiropas Centrālā banka (ECB) ar nacionālo centrālo banku (NCB) atbalstu vāc ECBS uzdevumu veikšanai vajadzīgo statistisko informāciju no kompetentām iestādēm, kas nav NCB, vai tieši no uzņēmumiem. ECBS Statūtu 5.1. panta otrajā teikumā paredzēts, ka šajā nolūkā tā sadarbojas ar Savienības iestādēm vai organizācijām un ar dalībvalstu vai trešo valstu kompetentām iestādēm, un ar starptautiskajām organizācijām; ECBS Statūtu 5.2. pantā noteikts, ka 5.1. pantā aprakstītos uzdevumus, ciktāl iespējams, veiks NCB.

(4) Informāciju, kas vajadzīga ECB prasību izpildei ārējās statistikas jomā, var vākt un/vai apkopot kompetentās iestādes, kas nav NCB. Tādēļ dažu uzdevumu, kas jāveic saskaņā ar šo pamatnostādni, veikšanai ir vajadzīga sadarbība starp ECB vai NCB un kompetentajām valstu iestādēm. Regulas (EK) Nr. 2533/98 4. pantā noteikts, ka dalībvalstis pašas organizē statistikas jomu un pilnībā sadarbojas ar ECBS, lai nodrošinātu pienākumu izpildi, kas ir saskaņā ar ECBS Statūtu 5. pantu.

(5) Daļa no statistiskās informācijas attiecas uz maksājumu bilances finanšu kontu, saistītajiem ienākumiem un starptautisko investīciju bilanci, kas ir Eurosistēmas tiešā kompetencē. Lai NCB spētu pildīt savu pienākumu palīdzēt šajā jomā ECB, jānodrošina, ka tām ir vajadzīgā pieredze statistikas jomā, jo īpaši attiecībā uz jēdzieniem, metodiku un datu vākšanu, sagatavošanu, analīzi un nosūtīšanu.

⁽¹⁾ OV L 318, 27.11.1998., 8. lpp.

⁽²⁾ OV L 354, 30.11.2004., 34. lpp.

- (6) Kopš Pamatnostādnes ECB/2004/15 pieņemšanas pārskatīti arī starptautiskie statistikas standarti, kas ir maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances sagatavošanas pamatā. Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) publicējis Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances rokasgrāmatas sesto izdevumu (turpmāk – “MBR6”), un Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas komisija savā Nacionālo kontu sistēmas jaunākajā 2008. gada redakcijā pārskatījusi nacionālo kontu starptautiskos statistikas standartus. Turklāt Eiropas Komisija ierosinājusi regulu par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (EKS 2010) ⁽¹⁾.
- (7) Ņemot vērā portfeljieguldījumu statistikas sagatavošanai raksturīgās grūtības, tika uzskatīts par vajadzīgu noteikt kopīgu pieeju šīs informācijas vākšanai euro zonā. Portfeljieguldījumu statistikas sagatavošanas sistēmām euro zonā jāatbilst kopējam standartam, t. i., vienam no četriem modeļiem, kas paredz vismaz atlikumu ceturkšņa datu vākšanu, novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi, kā tas izklāstīts VI pielikuma tabulā.
- (8) Pārskatu sniegšana par euro zonas rezidentu aktīvu un/vai pasīvu pozīcijām un darījumiem ar citu euro zonas dalībvalstu rezidentiem ir vajadzīga, lai pildītu ECB statistikas prasības portfeljieguldījumu (un saistīto ienākumu) jomā. Šie dati tiek izmantoti, lai sagatavotu kopsavilkuma datus par euro zonas portfeljieguldījumu pasīvu darījumiem un pozīcijām un portfeljieguldījumu ienākumu debetu. Tas saskan ar prasībām vai parasto praksi valstu līmenī.
- (9) Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances ceturkšņa statistika tiek izmantota pārējās pasaules konta sagatavošanai euro zonas ceturkšņa finanšu pārskatā. Tāpat šajā nolūkā jāvēl un jāapkopo informācija par darījumiem un pozīcijām attiecībā uz citiem euro zonas dalībvalstu rezidentiem, kā aprakstīts šajā pamatnostādnē.
- (10) NCB un citām kompetentajām iestādēm, ņemot vērā licencēšanas un citus attiecīgos ierobežojumus, ir pieejama centralizēta vērtspapīru datubāze (turpmāk – “CVDB”). CVDB būs galvenais vērtspapīru datu avots, ko izmantos, lai sagatavotu prasītos datus euro zonas darījumu un pozīciju statistikas apkopošanai attiecībā uz portfeljieguldījumiem. Jo īpaši, apvienojot CVDB informāciju un datus, kas vākti, novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi, ir jābūt iespējai precīzi apkopot darījumus un pozīcijas saistībā ar portfeljieguldījumu vērtspapīriem, kuru emitenti ir euro zonas rezidenti un turētāji ir citu euro zonas dalībvalstu rezidenti. Tas ļaus apkopot datus par euro zonas portfeljieguldījumu saistībām sektoru dalījumā.
- (11) Lai euro starptautiskās lomas ikgadējā vērtējuma nolūkā noteiktu euro kā investīciju valūtas lomu, nepieciešami statistikas dati par parāda vērtspapīru darījumiem un pozīcijām valūtu dalījumā.
- (12) ECBS nepieciešama visaptveroša statistika, kas ļauj aplēt euro banknošu turējumus ārpus euro zonas esošo iestāžu rīcībā. Šajā nolūkā īpaši svarīga ir statistiskā informācija par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem starp dalībvalstīm, kuru valūta ir euro, un valstīm, kas ir ārpus euro zonas. Šāda statistika vajadzīga, lai veicinātu lēmumu pieņemšanu euro banknošu emisijas jomā, ņemot vērā euro banknošu izgatavošanas plānošanu, atlikumu pārvaldīšanu, kā arī euro banknošu emisijas un pārvaldīšanas koordināciju NCB un ECB starpā atbilstoši to kompetencei. Euro banknošu sūtījumu statistika palīdz novērtēt izmaiņas monetārajā un ārvalstu valūtas jomā un ir nepieciešama, lai novērtētu euro kā investīciju valūtas lomu ārpus euro zonas.
- (13) Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas un starptautisko rezervju matricas kvalitātes novērtējumu jāveic saskaņā ar ECB Statistikas kvalitātes regulējumu. NCB, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar citām kompetentajām iestādēm, novērtē to sniegto datu kvalitāti.
- (14) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2533/98 3.a pantu un Eiropas Centrālo banku sistēmas Publisko paziņojumu par Eiropas statistiku, ECBS veikto Eiropas statistikas attīstību, sagatavošanu un izplatīšanu regulē tādi principi kā taisnīgums un objektivitāte, profesionālā neatkarība, izmaksu efektivitāte, statistikas konfidencialitāte, ziņošanas pienākumu apjoma samazināšana, izmaksu lietderība un augsta kvalitāte.
- (15) Konfidenciālas statistiskās informācijas nosūtīšana no NCB uz ECB notiek tādā apmērā un tā ir tik detalizēta, cik nepieciešams ECBS uzdevumu izpildei. Ja konfidenciālas statistiskās informācijas avots ir kompetentās iestādes, kas nav NCB, šādu konfidenciālu statistisko informāciju ECB izmanto saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2533/98.

⁽¹⁾ COM(2010) 774 galīgā redakcija.

- (16) Ir jāizveido procedūra, lai efektīvi veiktu tehniskus grozījumus šīs pamatnostādnes pielikumos, ar nosacījumu, ka šādi grozījumi neizmainīs pamatā esošo konceptuālo sistēmu un neietekmēs pārskatu sniedzēju pienākumus dalībvalstīs. Šīs procedūras ietvaros tiks ņemts vērā ECBS Statistikas komitejas viedoklis. NCB var ierosināt šādus tehniskus grozījumus ar ECBS Statistikas komitejas palīdzību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATNOSTĀDNI.

1. pants

Definīcijas

Šajā pamatnostādnē:

- 1) “ārējā statistika” ir maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistika, starptautisko rezervju matrica un euro banknošu pārrobežu sūtījumu statistika;
- 2) “maksājumu balance” ir statistikas pārskats, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par starptautiskajiem darījumiem pārskata laika posmā;
- 3) “starptautisko investīciju balance” ir balance, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par starptautisko finanšu aktīvu un pasīvu atlikumu pārskata dienā;
- 4) “starptautisko rezervju matrica” ir statistikas pārskats, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par rezerves aktīvu, citu ārvalstu valūtas aktīvu un ar rezervēm saistītu saistību atlikumiem Eurosistēmā pārskata dienā;
- 5) “euro banknošu pārrobežu sūtījums” ir euro banknošu eksports un/vai imports;
- 6) “euro banknošu eksports” ir NCB vai citas monetārās finanšu iestādes (MFI), kas ir euro zonas rezidente, veikta euro banknošu piegāde jebkurai juridiskai personai ārpus euro zonas;
- 7) “euro banknošu imports” ir jebkuras ārpus euro zonas esošas juridiskas personas veikta euro banknošu piegāde NCB vai citai MFI, kas ir euro zonas rezidente;
- 8) termini “rezidents” un “rezidējošs” ir tāda nozīme, kāda noteikta Regulas (EK) Nr. 2533/98 1. panta 4. punktā;
- 9) “pārējā pasaule” ir visas starptautiskās organizācijas un visu teritoriju, kas nav konkrētā euro zonas dalībvalsts, rezidenti, kas ir šīs dalībvalsts rezidentu darījuma partneri;
- 10) “starptautisks darījums” ir darījums, kas pilnībā vai daļēji rada vai dzēš prasības vai parādus, vai darījums, kas nozīmē tiesību uz objektu pāreju starp euro zonas dalībvalsts rezidentiem un šīs dalībvalsts nerezidentiem;
- 11) “starptautiskās pozīcijas” finanšu prasību un finanšu saistību pret nerezidentiem atlikums euro zonas dalībvalstī. Starptautiskās pozīcijas ietver arī: zemi, citus materiālos neražojošos aktīvus un citus nekustamos aktīvus, kas fiziski atrodas ārpus euro zonas dalībvalsts un kas pieder šīs dalībvalsts rezidentiem, un/vai fiziski atrodas euro zonas dalībvalstī un pieder nerezidentiem; un b) monetāro zeltu un ipašās aizņēmumtiesības (SDR), kas pieder rezidentiem;
- 12) “pārvērtēšana” ir turējumu peļņa vai zaudējumi starptautiskajās pozīcijās, kas rodas valūtas kursa un/vai citu cenu pārmaiņu dēļ.
- 13) “rezerves aktīvi” ir ļoti likvidas, tirgojamas un kredīspējīgas prasības, kuru turētājs ir Eurosistēma pret ārpus euro zonas rezidentiem un kuri ir denominēti valūtās, kas nav euro, kā arī zelts, rezerves pozīcijas SVF un SDR turējumi;
- 14) “citi ārvalstu valūtas aktīvi” ir a) Eurosistēmas prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuras denominētas valūtās, kas nav euro; un b) Eurosistēmas prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuras denominētas valūtās, kas nav euro, un kuras neatbilst rezerves aktīvu likviditātes, tirgojamības un kredīspējas kritērijiem;
- 15) “ar rezervēm saistītas saistības” ir iepriekš noteiktie un iespējamie īstermiņa neto samazinājumi attiecībā uz Eurosistēmu, līdzīgi Eurosistēmas rezerves aktīviem un citiem Eurosistēmas ārvalstu valūtas aktīviem;
- 16) “novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi” datu vākšana ir tādu datu vākšana, kas iedalīti pēc atsevišķiem vērtspapīriem.

2. pants

NCB pienākumi statistikas jomā

1. NCB dara ECB pieejamus datus par starptautiskajiem darījumiem, pozīcijām un pārvērtēšanām, kā arī rezerves aktīvu atlikumiem, citiem ārvalstu valūtas aktīviem un ar rezervēm saistītajām saistībām, kas vajadzīgi, lai ECB varētu apkopot euro zonas kopējo maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku un starptautisko rezervju matricu. Datus dara pieejamus, kā tas noteikts II pielikuma 1.–5. tabulā, ievērojot 3. pantā noteiktos termiņus.

2. NCB tāpat dara ECB pieejamus datus par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem, kā noteikts II pielikuma 6. tabulā. NCB dati par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem jāziņo, ja iepriekšējā gada laikā notikušo pārrobežu sūtījumu kopējā summa pārsniedz EUR 1 000 milj.

3. Kopā ar datiem ir viegli pieejama informācija par atsevišķiem galvenajiem notikumiem un par pārskatīšanas iemesliem, ja šādu atsevišķu galveno notikumu un pārskatīšanu izraisītās izmaiņas ir nozīmīgas vai ja informāciju lūgusi ECB. Pieejamo informāciju par atsevišķiem galvenajiem notikumiem spēkā esošās kārtības ietvaros sniedz arī citām euro zonas NCB, piemēram, ārvalstu tiešo investīciju kontekstā.

4. Mēneša un ceturkšņa darījumu un ceturkšņa pozīciju vajadzīgos datus dara pieejamus ECB, kā tas noteikts I, II un III pielikumā, kas atbilst šobrīd spēkā esošajiem starptautiskajiem standartiem, jo īpaši MBR6. Mēneša starptautisko rezervju matricas vajadzīgos datus dara pieejamus ECB, kā tas noteikts I, II un III pielikumā, kas atbilst SVF "Vadlīnijām starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes datu matricai".

5. Maksājumu bilances vajadzīgos datus dara pieejamus par katru mēnesi un katru ceturksni. Starptautisko rezervju matricas vajadzīgos datus dara pieejamus par katru mēnesi. Starptautisko investīciju bilances vajadzīgos datus dara pieejamus par katru ceturksni. Vajadzīgos datus par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem dara pieejamus par katru mēnesi.

6. Portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmas atbilst vienam no četriem modeļiem, kas noteikti VI pielikuma tabulā.

7. Euro zonas paplašināšanas gadījumā attiecīgās dalībvalsts NCB un to dalībvalstu NCB, kas ir euro zonas dalībvalstis laikā, kad attiecīgā dalībvalsts ievieš euro, sniedz ECB retrospektīvos datus, kas ļauj sagatavot kopsavilkuma rādītājus, kuri aptver euro zonu tās jaunajā sastāvā. No 2008. gada retrospektīvos datus šīs NCB sniedz, pamatojoties uz pēc iespējas precīzākām aplēsēm. Posteņus un dalījumus, par kuriem jāsniedz pārskats, pēc ECBS Statistikas komitejas priekšlikuma ECB Valde nosaka katrā atsevišķā gadījumā.

Ja dalībvalsts, kura ievieš euro, pievienojās ES pēc 2007. gada, retrospektīvie dati aptver vismaz periodu no datuma, kurā šī dalībvalsts pievienojās Savienībai.

8. Euro zonas paplašināšanas gadījumā euro zonas dalībvalstis, kas laikā pirms euro faktiskās ieviešanas bija daļa no mone-tārās savienības, par šo laiku sniedz retrospektīvos datus par monetāro savienību kopā.

Atkāpjoties no 2. panta 7. punkta, *Banque centrale du Luxembourg* netiek prasīts sniegt datus par laika posmu, kas beidzas 2001. gada decembrī. Kopīgos retrospektīvos Beļģijas un Luksemburgas datus par laika posmu, kas beidzas 2001. gada decembrī, sniedz *Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique*. To pašu procedūru piemēro retrospektīvajiem datiem, kas attiecas un laika posmu pirms euro faktiskās ieviešanas, metodikas pārmaiņu gadījumā vai citu grozījumu prasībās gadījumā.

3. pants

Savlaicīgums

1. Euro zonas mēneša maksājumu bilances sagatavošanai vajadzīgos datus un datus par euro zonas rezerves aktīvu pārvērtēšanu dara pieejamus ECB līdz 14:00 pēc Viduseiropas laika ⁽¹⁾ 44. kalendāra dienā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dati attiecas.

2. Euro zonas ceturkšņa maksājumu bilances un ceturkšņa starptautisko investīciju bilances sagatavošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB līdz 14:00 pēc Viduseiropas laika:

a) no 2014. gada līdz 2016. gadam – 85. kalendāra dienā pēc tā ceturkšņa beigām, uz kuru attiecas dati;

b) no 2017. gada līdz 2018. gadam – 82. kalendāra dienā pēc tā ceturkšņa beigām, uz kuru attiecas dati;

c) no 2019. gada – 80. kalendāra dienā pēc tā ceturkšņa beigām, uz kuru attiecas dati.

3. Eurosistēmas starptautisko rezervju matricas apkopošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB līdz 14:00 10. kalendāra dienā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dati attiecas.

4. Euro banknošu pārrobežu sūtījumu statistikai saskaņā ar II pielikuma 6. tabulu vajadzīgos datus dara pieejamus ECB līdz 14:00 35. kalendāra dienā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dati attiecas.

5. Ja 1.–4. punktā noteiktais termiņš ir dienā, kurā *TARGET2* ir slēgts, termiņu pagarina līdz nākošajai *TARGET2* darbadienai ⁽²⁾.

6. Šī panta 1.–5. punktā minēto datu vākšanu dalībvalstīs organizē tā, lai tiktu ievēroti minētie termiņi.

⁽¹⁾ Visas laika norādes šajā pamatnostādņē atsaucas uz Viduseiropas laiku, kas nem vērā pāreju uz Viduseiropas vasaras laiku.

⁽²⁾ Dienas, kurās *TARGET2* ir slēgts, un *TARGET2* darbadienas tiek paziņotas ECB tīmekļa vietnē www.ecb.europa.eu, kā arī Eurosistēmas tīmekļa vietnēs.

4. pants

Sadarbība ar kompetentajām iestādēm, kas nav NCB

1. Ja daļas vai visu 2. pantā aprakstīto datu avoti ir kompetentās iestādes, kas nav NCB, tad NCB izveido attiecīgo sadarbības kārtību ar attiecīgajām iestādēm, lai nodrošinātu ECB standartiem atbilstošu pastāvīgu datu sūtīšanas struktūru, jo īpaši attiecībā uz datu kvalitāti un citām ECB prasībām, kas izklāstītas šajā pamatnostādņē, ja vien šāds rezultāts jau nav sasniegts ar nacionālajiem tiesību aktiem.

2. Attiecībā uz maksājumu bilances finanšu konta, saistīto ienākumu un starptautisko investīciju bilanci NCB atbild par to, lai tiktu ievēroti un attīstīti jēdzienu, metodikas un datu vākšanas, apkopošanas, analīzes un nosūtīšanas standarti.

3. Ja konfidenciālas statistiskās informācijas avots ir kompetentās iestādes, kas nav NCB, šādu konfidenciālu statistisko informāciju ECB izmanto saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2533/98.

5. pants

Nosūtīšanas standarts

Vajadzīgo statistikas informāciju dara pieejamu ECB formā, kas atbilst šī ieteikuma IV pielikumā noteiktajām prasībām.

6. pants

Statistiskās informācijas kvalitāte

1. Neskarot ECB uzraudzības uzdevumus, kas noteikti V pielikumā, NCB, vajadzības gadījumā sadarbībā ar kompetentajām iestādēm, kas nav NCB, nodrošina statistiskās informācijas, ko dara pieejamu ECB, uzraudzību un kvalitātes vērtēšanu. ECB šos datus vērtē līdzīgi. Vērtēšanu veic savlaicīgi. ECB Valde katru gadu ziņo ECB Padomei par datu kvalitāti.

2. Datu, kas attiecas uz portfeljieguldījumu darījumiem un pozīcijām, kā arī saistītajiem ienākumiem, kvalitātes novērtēšana ir atkarīga no CVDB vērtspapīru informācijas pieejamības un kvalitātes.

3. Ja dati kādā no II pielikuma 1.–5. tabulas postejiem ir nelieli vai euro zonas un nacionālajai statistikai nenozīmīga lieluma, vai šī posteņa datu vākšanas izmaksas nav samērīgas, uz drošu statistisko metodiku balstītas pēc iespējas precīzākas aplēses ir atļautas ar nosacījumu, ka tas nemazina statistikas analīzes vērtību. Attiecībā uz šādiem II pielikuma 1., 2. un 6. tabulas dalījumiem tiek atļautas pēc iespējas precīzākas aplēses:

a) sākotnējo ienākumu no citiem ieguldījumiem apakšposteņi;

b) citu sākotnējo ienākumu un otrreizējo ienākumu apakšposteņi;

c) Kapitāla konta kapitāla pārvedumu apakšposteņi;

d) atvasināto finanšu instrumentu saistību ģeogrāfiskais dalījums;

e) reinvestētās peļņas kredīts ieguldījumu fondu daļās bez ISIN koda;

f) banknošu pārrobežu sūtījumi nominālvērtību dalījumā.

4. ECB veiktā statistikas informācijas kvalitātes uzraudzība var iekļaut šo datu pārskatīšanas rūpīgu pārbaudi: pirmkārt, lai iekļautu statistikas informācijas jaunāko novērtējumu, ar to uzlabojot kvalitāti; otrkārt, lai iespējami vairāk nodrošinātu atbilstību starp attiecīgajiem maksājumu bilances posteņiem katrā no atšķirīgajiem pārskatu biežumiem.

7. pants

Vienkāršotā grozījumu procedūra

Ņemot vērā ECBS Statistikas komitejas viedokļus, ECB Valde ir tiesīga veikt tehniskus grozījumus šīs pamatnostādnes pielikumos ar nosacījumu, ka šādi grozījumi nemaina konceptuālo pamatsistēmu un neietekmē pārskata sniedzēju pienākumus dalībvalstīs.

8. pants

Datu pirmā nosūtīšana ECB

1. Datu, kas attiecas uz maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku un starptautisko rezervju matricu, pirmā nosūtīšana notiek 2014. gada jūnijā.

2. Datu, kas attiecas uz euro banknošu pārrobežu sūtījumiem, pirmā nosūtīšana notiek 2013. gada martā.

9. pants

Atcelšana

1. No 2014. gada 1. jūnija tiek atcelta Pamatnostādne ECB/2004/15.

2. Atsauces uz Pamatnostādni ECB/2004/15 uzskata par atsaucēm uz šo pamatnostādni.

*10. pants***Stāšanās spēkā**

1. Šī pamatnostādne stājas spēkā 2012. gada 1. martā.
2. Neierobežojot 8. panta 2. punktu, šo pamatnostādni piemēro no 2014. gada 1. jūnija.

*11. pants***Adresāti**

Šī pamatnostādne ir adresēta visām Eurosistēmas centrālajām bankām.

Frankfurtē pie Mainas, 2011. gada 9. decembrī

ECB Padomes vārdā –
ECB priekšsēdētājs
Mario DRAGHI

I PIELIKUMS

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS STATISTIKAS PRASĪBAS

1. Maksājumu bilances statistika

Eiropas Centrālā banka (ECB) prasa maksājumu bilances mēneša un ceturkšņa statistiku attiecībā uz atbilstīgajiem pārskata kalendāra laika posmiem. Gada datus apkopo, saskaitot ceturkšņu datus, ko dalībvalstis ir paziņojušas par attiecīgo gadu. Cik vien iespējams, maksājumu bilances statistikai jāaskan ar pārējo statistiku, ko sniedz monetārās politikas īstenošanai.

1.1. Mēneša maksājumu bilances statistika

Mērķis

Euro zonas mēneša maksājumu bilances mērķis ir parādīt galvenos posteņus, kas ietekmē monetāros nosacījumus un valūtas tirgus (sk. II pielikuma 1. tabulu).

Prasības

Ir būtiski, lai dati būtu piemēroti izmantošanai euro zonas maksājumu bilances aprēķinā.

Ņemot vērā mēneša maksājumu bilances datu sniegšanas īso termiņu, to ļoti apkopoto veidu un izmantošanu monetārās politikas nolūkos un ārvalstu valūtas operācijās, ECB ļauj izdarīt dažas atkāpes no starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 4. punktu), ja tas ir neizbēgami. Ieraksti uz pilnīga uzkrājumu vai darījumu pamata nav prasīti. Ja ir jāiekļaujas termiņā, ECB pieņems aptuvenus vai provizorisks datus.

Prasības attiecībā uz katru plašo darījumu kategoriju ir aktīvi un pasīvi (vai kredīti un debeti tekošo kontu posteņiem). Vispār tas prasa, lai NCB attiecībā uz starptautiskajiem darījumiem nošķirtu darījumus ar citu euro zonas dalībvalstu rezidentiem no darījumiem ārpus euro zonas. NCB to dara konsekventi.

Ja mainās līdzdalība euro zonā, NCB ir jāīsteno pārmaiņas euro zonas valstu sastāva definīcijā no datuma, kad līdzdalības izmaiņas stājas spēkā. No iepriekšējā sastāva euro zonas NCB un jauno euro zonas dalībvalstu NCB pieprasa labākās iespējamās aplēses par vēsturiskajiem datiem, kas ietver paplašināto euro zonu.

Lai varētu veikt lietišķu ikmēneša datu apkopošanu saistībā ar euro zonu portfeļieguldījumu jomā, ir jānošķir darījumi ar vērtspapīriem, ko emitējuši euro zonas rezidenti, no darījumiem ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu pasīviem apkopo, konsolidējot neto darījumus ar valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

Analogu ziņošanas prasību un apkopošanas metodi par kopējiem datiem piemēro portfeļieguldījumu ienākumiem.

Lai apkopotu maksājumu bilances monetāro noformējumu, NCB ir jāiesniedz dati, iedalīti pa iestāžu nozarēm. Mēneša maksājumu bilances dalījums pa sektoriem ir šāds:

- tiešajām investīcijām: a) kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku; b) naudas tirgus fondi; c) valdība; d) citi sektori,
- portfeļieguldījumiem un citiem ieguldījumiem: a) centrālā banka; b) kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku; c) naudas tirgus fondi; d) valdība; e) citi sektori.

Lai apkopotu maksājumu bilances dalījumu pa sektoriem, ar to dodot iespēju izveidot monetāro noformējumu, NCB būs jāsniedz dati par neto darījumiem ar portfeļieguldījumu vērtspapīriem, ko emitējuši euro zonas rezidenti, iedalot pēc institucionālā sektora, kuram piederīgs emitents. Turklāt portfeļieguldījumu pasīvi iekļaus dalījumu pēc iekšzemes emitenta institucionālā sektora.

Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu pasīviem sektoru dalījumā pēc tam apkopo, konsolidējot attiecīgo sektoru neto kopējos valsts pasīvus un attiecīgos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

NCB (un vajadzības gadījumā citas kompetentās iestādes) portfeļieguldījumu datus vāc saskaņā ar kādu no VI pielikuma tabulā izklāstītajiem modeļiem.

1.2. Ceturkšņa maksājumu bilances statistika

Mērķis

Euro zonas ceturkšņa maksājumu bilances mērķis ir sniegt sīkāk izstrādātu informāciju, lai varētu dziļāk analizēt starptautiskos darījumus.

Šī statistika dos ievērojamu ieguldījumu euro zonas sektoru kontu un finanšu kontu sagatavošanā un Savienības/euro zonas maksājumu bilances apvienotajā publikācijā sadarbībā ar Eiropas Komisiju (*Eurostat*).

Prasības

Ceturkšņa maksājumu bilances statistika, cik iespējams, atbilst starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 4. punktu). Ceturkšņa maksājumu bilances statistikas vajadzīgais dalījums norādīts II pielikuma 2. tabulā. Kapitāla un finanšu kontos izmantotie saskaņotie jēdzieni un definīcijas izklāstīti III pielikumā.

Ceturkšņa tekošā konta dalījums ir līdzīgs mēneša datu iedalījumam. Tomēr ceturkšņa ienākumu dalījumam jābūt sīkāk izstrādātam.

Finanšu kontā ECB izmanto Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances rokasgrāmatas sestā izdevuma (turpmāk tekstā – “MBR6”) prasības postenim “citi ieguldījumi”. Dalījuma noformējums ir atšķirīgs (t. i., sektors kā pirmā prioritāte). Tomēr šis sektoru dalījums ir saderīgs ar MBR6 dalījumu, kurā prioritāte ir instrumentiem. Tāpat kā MBR6 noformējumā, nauda un noguldījumi ir nošķirti no aizdevumiem un citiem ieguldījumiem.

NCB tiek prasīts nošķirt darījumus ar euro zonas dalībvalstīm no citiem starptautiskajiem darījumiem. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeljieguldījumu aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Neto darījumus ar euro zonas portfeljieguldījumu pasīviem apkopo, konsolidējot neto darījumus ar valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

Analogu ziņošanas prasību un apkopšanas metodi par kopējiem datiem piemēro portfeljieguldījumu ienākumiem.

Attiecībā uz tiešajām investīcijām NCB tiek prasīts katru ceturksni sniegt šādu sektoru dalījumu: a) kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku; b) valdība; c) finanšu sabiedrības, kas nav MFI, d) nefinanšu sabiedrības, mājsaimniecības un mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas. Attiecībā uz “portfeljieguldījumu aktīvu” un “citi ieguldījumi” posteņiem pārskatu dalījums pēc institucionālā sektora atbilst SVF standarta komponentiem, kas aptver: a) centrālo banku; b) kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku; c) naudas tirgus fondus; d) valdību; e) finanšu sabiedrības, kas nav MFI, f) nefinanšu sabiedrības, mājsaimniecības un mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

Lai apkopotu statistiku par euro zonas neto darījumiem ar portfeljieguldījumu pasīviem pēc euro zonas rezidentu emitentu sektora, ceturkšņa datu prasības ir līdzīgas prasībām attiecībā uz mēneša maksājumu bilanci.

Atbilstoši nacionālo kontu sistēmai MBR6 iesaka, ka procenti jāgrāmato pēc uzkrājumu principa. Šī prasība ietekmē tekošo kontu (ieguldījumu ienākumus), kā arī finanšu kontu.

2. Starptautisko rezervju matrica

Mērķis

Starptautisko rezervju matrica ir NCB un ECB turēto rezerves aktīvu, citu ārvalstu valūtas aktīvu un ar rezervēm saistītu saistību mēneša pārskats, kas atbilst SVF starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes datu matricai, kas noteikta SVF rokasgrāmatā “Starptautiskās rezerves un ārvalstu valūtas likviditāte – datu matricas vadlīnijas”. Šī informācija papildina datus par rezerves aktīviem, kas iekļauti euro zonas maksājumu bilanci.

Prasības

Euro zonas rezerves aktīvi ir augsti likvidas, tirgojamas un augstas kredīspējas prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuru turētājs ir ECB (apvienotās rezerves) un NCB (neapvienotie rezervju aktīvi) un kuras ir denominētas un par kurām norēķini notiek ārvalstu valūtās (t. i., valūtās, kas nav euro), kā arī zelts, rezerves pozīcijas SVF un īpašo aizņēmumtiesību (SDR) turējumi. Tie var iekļaut atvasināto finanšu instrumentu neto pozīcijas. Rezerves aktīvus parasti apkopo bruto, neveicot ar rezervēm saistīto saistību tīrvērti. Izņēmums ir atvasināto finanšu instrumentu pozīcijas, kuras grāmato neto. No NCB prasīto datu dalījums parādīts II pielikuma 3. tabulas IA iedaļā.

Ārvalstu valūtā denominētus Eurosistēmas aktīvus, kas neatbilst šai definīcijai, t. i., prasības pret euro zonas rezidentiem un aktīvus, ko tur monetārās politikas nolūkiem vai citiem nolūkiem, kas nav saistīti ar maksājumu bilanci vai valūtas kursa politiku, iekļauj starptautisko rezervju matricas postenī "citi ārvalstu valūtas aktīvi" (II pielikuma 3. tabulas IB iedaļa).

Euro denominētas prasības pret nerezidentiem un bilances atlikumus ārvalstu valūtā, kuru turētājs ir euro zonas dalībvalsts valdības, neuzskata par rezerves aktīviem; šādas summas neiekļauj Eurosistēmas rezervju matricā un reģistrē kā starptautisko investīciju bilances "citus ieguldījumus", ja tie ir prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem.

Turklāt informācija par iepriekš noteiktiem un iespējamiem Eurosistēmas īstermiņa neto samazinājumiem, kas saistīti ar Eurosistēmas rezerves aktīviem un citiem ārvalstu valūtas aktīviem, tā saucamajām "ar rezervēm saistītajām saistībām", jāgrāmato saskaņā ar II pielikuma 3. tabulas II līdz IV iedaļu.

3. Starptautisko investīciju bilances statistika

Mērķis

Starptautisko investīciju balance ir monetārajai politikai un valūtas tirgus analīzei vajadzīgs pārskats par euro zonas ārējiem aktīviem un pasīviem kopumā. Tā jo īpaši palīdz novērtēt dalībvalstu aizsargātību pret ārējiem notikumiem un novērot naudas tirgus sektora ārvalstīs turēto likvīdo aktīvu izmaiņas. Šī statistiskā informācija ir būtiska pārējās pasaules konta apkopošanai euro zonas ceturkšņa finanšu kontos, un tā var palīdzēt arī maksājumu bilances plūsmu apkopošanā.

Prasības

NCB jāsniedz starptautisko investīciju bilances ceturkšņa un gada statistiku par krājumu līmeni perioda beigās un pārvērtēšanu valūtas kursa vai citu cenu pārmaiņu dēļ.

Starptautisko investīciju bilances dati, cik iespējams, atbilst starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 4. punktu). ECB apkopo starptautisko investīciju bilanci euro zonai kopumā. Starptautisko investīciju bilances dalījums euro zonai ir parādīts II pielikuma 4. tabulā.

Starptautisko investīciju balance rāda finanšu krājumus pārskata perioda beigās, novērtētus beigu posma cenās. Krājumu vērtības izmaiņas var rasties šādu faktoru dēļ. Pirmkārt, daļu no vērtības izmaiņām pārskata periodā rada finanšu darījumi, kas notikuši un reģistrēti maksājumu bilancē. Otrkārt, daļu no vērtības izmaiņām pozīcijās attiecīgā laika posma sākumā un beigās rada izmaiņas parādīto finanšu aktīvu un pasīvu cenās. Treškārt, gadījumā, ja krājumi ir denominēti valūtās, kas nav starptautisko investīciju bilancē izmantotās norēķinu vienības, vērtības ietekmē arī valūtu maiņas kursu izmaiņas pret citām valūtām. Visbeidzot, citas pārmaiņas, kas nav radušās iepriekš minēto faktoru dēļ, uzskata kā attiecināmas uz citām apjoma pārmaiņām perioda laikā.

Pareiza euro zonas finanšu plūsmu un krājumu saskaņošana prasa nošķirt vērtību pārmaiņas, kas radušās cenu pārmaiņu, maiņas kursu pārmaiņu un citu apjoma pārmaiņu dēļ.

Starptautisko investīciju bilances piemērošanas jomai jābūt iespējami tuvu maksājumu plūsmas ceturkšņa bilances piemērošanas jomai. Jēdzieni, definīcijas un dalījumi ir atbilstīgi tiem, ko izmanto maksājumu plūsmu ceturkšņa bilancē.

Ciktāl iespējams, datiem par starptautisko investīciju bilanci jāsaņemas ar citiem statistikas datiem, tādiem kā naudas un banku statistika, finanšu konti un nacionālie konti.

Attiecībā uz mēneša un ceturkšņa maksājumu bilanci NCB savā starptautisko investīciju bilances statistikā ir jānošķir turējumi attiecībā uz euro zonas dalībvalstīm un visas citas starptautiskās pozīcijas. Portfeļieguldījumu kontos ir jānošķir euro zonas rezidentu izdoto vērtspapīru turējumi un ārpus euro zonas rezidentu izdoto vērtspapīru turējumi. Statistiku par euro zonas portfeļieguldījumu neto aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto aktīvus vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par euro zonas portfeļieguldījumu neto pasīviem apkopo, konsolidējot neto valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto turējumus vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

Portfeļieguldījumu aktīvus un pasīvus starptautisko investīciju bilancē apkopo tikai no krājumu datiem.

NCB (un attiecīgā gadījumā citas kompetentās statistikas iestādes) vāc vismaz datus par ceturkšņa portfeļieguldījumu aktīvu un pasīvu krājumiem, novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi, saskaņā ar vienu no modeļiem, kas izklāstīti VI pielikuma tabulā.

4. Rezerves aktīvu ikmēneša pārvērtēšana valūtas kursa un citu cenu pārmaiņu dēļ

Mērķis

Euro zonas rezerves aktīvu mēneša pārvērtēšana palīdz novērtēt euro zonas ārējo ievainojamību.

Prasības

NCB katru mēnesi jāsniedz statistika par rezerves aktīvu pārvērtēšanu valūtas kursa un citu cenu pārmaiņu dēļ. Šie dati atbilst starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 4. punktu).

Šī pārskata prasītais dalījums izklāstīts II pielikuma 5. tabulā.

Rezerves aktīvu pārvērtēšana atspoguļo turēšanas peļņu vai zaudējumus, t. i., pārmaiņas rezerves aktīvu vērtībā naudas izteiksmē, kas uzkrājušās šo aktīvu cenu līmeņa un struktūras pārmaiņu rezultātā.

5. Euro banknošu mēneša pārrobežu sūtījumi nominālvērtību dalījumā

Mērķis

ECBS nepieciešama visaptveroša statistika, kas ļauj aplēst euro banknošu turējumus ārpus euro zonas esošo iestāžu rīcībā. Šajā nolūkā īpaši svarīga ir statistiskā informācija par euro banknošu pārrobežu sūtījumiem starp euro zonu un valstīm, kas ir ārpus euro zonas. Šāda statistika vajadzīga, lai veicinātu lēmumu pieņemšanu euro banknošu emisijas jomā, ņemot vērā euro banknošu izgatavošanas plānošanu, krājumu pārvaldīšanu, kā arī euro banknošu emisijas un pārvadāšanas koordināciju NCB un ECB starpā atbilstoši to kompetencei. Euro banknošu sūtījumu statistika palīdz novērtēt izmaiņas monetārajā un ārvalstu valūtas jomā un ir nepieciešama, lai novērtētu euro kā investīciju valūtas lomu ārpus euro zonas.

Prasības

NCB jāsniedz informācija par euro banknošu mēneša importu un eksportu, ko euro zonas dalībvalstis veic no/uz valstīm, kas ir ārpus euro zonas, kā tas noteikts II pielikuma 6. tabulā. Dalījumu pēc nominālvērtības prasīts veikt, pamatojoties uz pēc iespējas precīzākām aplēsēm.

II PIELIKUMS

PRASĪTIE DALĪJUMI

1. tabula

Mēneša maksājumu balance

	Kredīts	Debets	
1. Tekošais kants ⁽¹⁾			
Preces ⁽²⁾	Geo 3 ⁽³⁾	Geo 3	
Pakalpojumi	Geo 3	Geo 3	
Sākotnējie ienākumi			
Atlīdzība nodarbinātajiem	Geo 3	Geo 3	
Ieguldījumu ienākumi			
Tiešās investīcijas			
Pašu kapitāls	Geo 3	Geo 3	
t. sk. reinvestētā peļņa atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1) ⁽⁴⁾	Geo 2	Geo 2	
Parāda instrumenti	Geo 3	Geo 3	
Portfeļieguldījumi			
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri un ieguldījumu fondu daļas	Geo 3	Geo 1	
Parāda vērtspapīri	Geo 3	Geo 1	
Citi ieguldījumi	Geo 3	Geo 3	
t. sk. procenti	Geo 2	Geo 2	
Rezerves aktīvi	Geo 3	Geo 3	
t. sk. procenti	Geo 2	Geo 2	
Citi sākotnējie ienākumi	Geo 3	Geo 3	
Otrreizējie ienākumi	Geo 3	Geo 3	
2. Kapitāla kants	Geo 3	Geo 3	
	Finanšu aktīvu neto iegāde	Neto radušās saistības	Neto
3. Finanšu kants			
Tiešās investīcijas			
Pašu kapitāls atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 2	
Parāda instrumenti atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 2	
Portfeļieguldījumi			
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri un ieguldījumu fondu daļas			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 1)	Geo 2		
Parāda vērtspapīri			
Īstermiņa			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 1)	Geo 2		

	Finanšu aktīvu neto iegāde	Neto radušās saistības	Neto
Ilgtermiņa			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 1)	Geo 2		
Atvasinātie finanšu instrumenti (izņemot rezerves aktīvus) un darbinieku akciju iespējas līgumi			Geo 2
Citi ieguldījumi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 2	Geo 2	
t. sk. nauda un noguldījumi	Geo 2	Geo 2	
Rezerves aktīvi			
Monetārais zelts			
Zelts	Geo 1		
Neassignēta zelta konti	Geo 1		
Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)	Geo 1		
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā (SVF)	Geo 1		
Citi rezerves aktīvi			
Nauda un noguldījumi			
Prasības pret monetārajām iestādēm, SVF un Starptautisko Norēķinu banku (SNB)	Geo 1		
Prasības pret citām iestādēm (bankām)	Geo 1		
Vērtspapīri			
Parāda vērtspapīri			
Īstermiņa	Geo 1		
Ilgtermiņa	Geo 1		
Akcijas un ieguldījumu fondu daļas	Geo 1		
Atvasinātie finanšu instrumenti (neto)	Geo 1		
Pārējās prasības	Geo 1		

(¹) Noteiktu posteņu jēdzieni un definīcijas precizēti III pielikumā.

(²) Ietver ar zīmogrādi saistīto kvazitranszītirdzniecības korekciju.

(³) Prasītie ģeogrāfiskie dalījumi precizēti 7. tabulā.

(⁴) Prasītie institucionālo sektoru dalījumi precizēti 8. tabulā.

2. tabula

Ceturkšņa maksājumu bilance

	Kredīts	Debets
1. Tekošais konts (¹)		
Preces	Geo 4 (²)	Geo 4
Vispārējās nozīmes preces saskaņā ar maksājumu bilances principu	Geo 3	Geo 3
Preču neto eksports tirdzniecības starpniecības darījumos	Geo 3	
Tirdzniecības starpniecības darījumos iegūtās preces (negatīvais kredīts)	Geo 3	
Tirdzniecības starpniecības darījumos pārdotās preces	Geo 3	
Nemonetārais zelts	Geo 3	Geo 3
Ar zīmogrādi saistītā kvazitranszītirdzniecības korekcija	Geo 4	Geo 4

	Kredīts	Debets
Pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Ražošanas pakalpojumi, apstrādājot citiem piederošus izejmateriālus	Geo 4	Geo 4
Citur neiekļauti apkopes un remonta pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Pārvadājumi	Geo 4	Geo 4
Braucieni	Geo 4	Geo 4
Būvniecība	Geo 4	Geo 4
Apdrošināšanas un pensiju pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Finanšu pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Finanšu pakalpojumi, par kuriem maksā tieši, un citi finanšu pakalpojumi	Geo 3	Geo 3
Netieši novērtētie finanšu starpniecības pakalpojumi (NNFSP)	Geo 3	Geo 3
Citur neiekļauta maksa par intelektuālā īpašuma izmantošanu	Geo 4	Geo 4
Telesakaru pakalpojumi, datorpakalpojumi un informācijas pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Citi saimnieciskās darbības pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Pētniecības un attīstības pakalpojumi	Geo 3	Geo 3
Profesionālie un vadībzinību pakalpojumi	Geo 3	Geo 3
Tehniskie, ar tirdzniecību saistītie un citi saimnieciskās darbības pakalpojumi	Geo 3	Geo 3
Individuālie, kultūras un atpūtas pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Citur neklasificēti valdības pakalpojumi	Geo 4	Geo 4
Sākotnējie ienākumi		
Atlīdzība nodarbinātajiem	Geo 4	Geo 4
Ieguldījumu ienākumi		
Tiešās investīcijas		
Pašu kapitāls	Geo 4	Geo 4
Dividendes un izmaksas no kvazikorporāciju ienākumiem		
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 3	Geo 3
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 3	Geo 3
Saistīto uzņēmumu starpā	Geo 3	Geo 3
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2) ⁽³⁾	Geo 2	Geo 2
Reinvestētā peļņa	Geo 4	Geo 4
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2
Parāda instrumenti	Geo 4	Geo 4
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 3	Geo 3
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 3	Geo 3
Saistīto uzņēmumu starpā	Geo 3	Geo 3
t. sk. procenti		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2

	Kredīts	Debets
Portfeļieguldījumi		
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri un ieguldījumu fondu daļas	Geo 4	Geo 1
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri		
Dividendes		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	
Ieguldījumu fondu daļas		
Dividendes		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	
Reinvestētā peļņa		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	
Parāda vērtspapīri		
Īstermiņa	Geo 4	Geo 1
Procenti		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	
Ilgtermiņa	Geo 4	Geo 1
Procenti		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	
Citi ieguldījumi	Geo 4	Geo 4
Izmaksas no kvazikorporāciju ienākumiem	Geo 3	Geo 3
Procenti	Geo 3	Geo 3
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2
t. sk. procenti par speciālajām aizņēmuma tiesībām		Geo 1
t. sk. procenti pirms NIFSP	Geo 3	Geo 3
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2
Ieguldījumu ienākumi, kas saistīti ar polišu turētājiem apdrošināšanā, pensiju shēmās un standartizētās garantiju shēmās	Geo 3	Geo 3
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2
Rezerves aktīvi	Geo 3	
t. sk. procenti	Geo 3	
Citi sākotnējie ienākumi	Geo 4	Geo 4
Valdība	Geo 3	Geo 3
Ražošanas un importa nodokļi	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Nodokļi par precēm	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Citi ražošanas nodokļi	Savienības iestādes	Savienības iestādes

	Kredīts	Debets
Subsīdijas	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Subsīdijas par precēm	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Pārējās ražošanas subsīdijas	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Rente	Geo 3	Geo 3
Citi sektori	Geo 3	Geo 3
Ražošanas un importa nodokļi	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Nodokļi par precēm	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Citi ražošanas nodokļi	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Subsīdijas	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Subsīdijas par precēm	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Pārējās ražošanas subsīdijas	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Rente	Geo 3	Geo 3
Otrreizējie ienākumi	Geo 4	Geo 4
Valdība	Geo 3	Geo 3
Ienākuma, īpašuma u. c. nodokļi	Geo 3	Geo 3
Sociālās iemaksas	Geo 3	Geo 3
Sociālie pabalsti	Geo 3	Geo 3
Starptautiskā sadarbība	Geo 3	Geo 3
t. sk. ar Savienības iestādēm (izņemot ECB)	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Dažādi pārvedumi	Geo 3	Geo 3
Pievienotās vērtības nodokļa un bruto nacionālā ienākuma pašu resursi	Savienības iestādes	Savienības iestādes
Citi sektori	Geo 3	Geo 3
Ienākuma, īpašuma u. c. nodokļi	Geo 3	Geo 3
Sociālās iemaksas	Geo 3	Geo 3
Sociālie pabalsti	Geo 3	Geo 3
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	Geo 3	Geo 3
Neto nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības	Geo 3	Geo 3
Dažādi kārtējie pārvedumi	Geo 3	Geo 3
t. sk. Personiskie pārvedumi (starp rezidentu un nerezidentu mājsaimniecībām)	Geo 3	Geo 3
t. sk. strādājošo naudas pārvedumi	Geo 4	Geo 4
Pensiju tiesību pārmaiņu korekcija	Geo 3	Geo 3
2. Kapitāla konts	Geo 4	Geo 4
Neproducēto nefinanšu aktīvu bruto iegāde/atsavināšana	Geo 3	Geo 3
Kapitāla pārvedumi	Geo 3	Geo 3

		Kredīts	Debets
Valdība		Geo 3	Geo 3
Kapitāla nodokļi		Geo 3	Geo 3
Ieguldījumu pārvedumi		Geo 3	Geo 3
Citi kapitāla pārvedumi		Geo 3	Geo 3
t. sk. parādu atlaišana		Geo 3	Geo 3
Citi sektori		Geo 3	Geo 3
Kapitāla nodokļi		Geo 3	Geo 3
Ieguldījumu pārvedumi		Geo 3	Geo 3
Citi kapitāla pārvedumi		Geo 3	Geo 3
t. sk. parādu atlaišana		Geo 3	Geo 3
	Finanšu aktīvu neto iegāde	Neto radušās saistības	Neto
3. Finanšu konts	Geo 1	Geo 1	
Tiešās investīcijas	Geo 4	Geo 4	
Pašu kapitāls	Geo 4	Geo 4	
Pašu kapitāls, izņemot reinvestēto peļņu			
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 3	Geo 3	
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 3	Geo 3	
Starp saistītajiem uzņēmumiem	Geo 3	Geo 3	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	
Biržā kotēts	Geo 2	Geo 2	
Biržā nekotēts	Geo 2	Geo 2	
Pārējais (piemēram, nekustamais īpašums)	Geo 2	Geo 2	
Reinvestētā peļņa	Geo 4	Geo 4	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	
Parāda instrumenti	Geo 4	Geo 4	
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 3	Geo 3	
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 3	Geo 3	
Starp saistītajiem uzņēmumiem	Geo 3	Geo 3	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	
Portfeļieguldījumi	Geo 4	Geo 1	
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri un ieguldījumu fondu daļas	Geo 4	Geo 1	
Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1	
Biržā kotēts	Geo 2	Geo 1	
Biržā nekotēts	Geo 2	Geo 1	

	Finanšu aktīvu neto iegāde	Neto radušās saistības	Neto
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)			
Biržā kotēts	Geo 2		
Biržā nekotēts	Geo 2		
Ieguldījumu fondu daļas			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1	
t. sk. reinvestētā peļņa	Geo 3	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2		
t. sk. reinvestētā peļņa	Geo 2		
Parāda vērtspapīri			
Īstermiņa	Geo 4	Geo 1	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2		
Ilgtermiņa	Geo 4	Geo 1	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 1	
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2		
Atvasinātie finanšu instrumenti (izņemot rezerves aktīvus) un darbinieku akciju iespējas līgumi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)			Geo 3
Citi ieguldījumi	Geo 4	Geo 4	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 4	Geo 4	
Cits kapitāls	Geo 3	Geo 3	
Nauda un noguldījumi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)			
Īstermiņa	Geo 3	Geo 3	
Ilgtermiņa	Geo 3	Geo 3	
Aizņēmumi/aizdevumi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)			
Īstermiņa	Geo 3, SVF	Geo 3, SVF	
Ilgtermiņa	Geo 3, SVF	Geo 3, SVF	
Apdrošināšana, pensiju shēmas un standartizētās garantiju shēmas			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 3	

	Finanšu aktīvu neto iegāde	Neto radušās saistības	Neto
Tirdzniecības kredīti un avansi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)			
Īstermiņa	Geo 3	Geo 3	
Ilgtermiņa	Geo 3	Geo 3	
Citi aktīvi/pasīvi			
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)			
Īstermiņa	Geo 3	Geo 3	
Ilgtermiņa	Geo 3	Geo 3	
SDR		Geo 1	
Rezerves aktīvi	Geo 3		
4. Balansposteņi			
Preču un pakalpojumu balance			Geo 4
Tekošā konta balance			Geo 1
Neto kreditēšana (+)/neto aizņemšanās (–) (tekošā un kapitāla konta balance)			Geo 1
Neto kreditēšana (+)/neto aizņemšanās (–) (no finanšu konta)			Geo 1
Neto novirze			Geo 1

(¹) Noteiktu posteņu jēdzieni un definīcijas precizēti III pielikumā.

(²) Prasītie ģeogrāfiskie dalījumi precizēti 7. tabulā.

(³) Prasītie institucionālo sektoru dalījumi precizēti 8. tabulā.

3. tabula

Mēneša starptautisko rezervju matrica

I. Oficiālie rezervju aktīvi un citi ārvalstu valūtas aktīvi (aptuvenā tirgus vērtība)

	Visi termiņi
A. Rezerves aktīvi (¹)	
Monetārais zelts (t. sk. zelta noguldījumi un zelta mijmaiņas līgumi)	
t. sk. monetārais zelts mijmaiņas līgumā pret skaidrās naudas nodrošinājumu	Geo 0
Zelts	Geo 1 (²)
Papildpostenis: apjoms milj. Trojas unču	Geo 1
Neassignēta zelta konti	Geo 1
Papildpostenis: apjoms milj. Trojas unču	Geo 1
SDR	Geo 1
Rezerves pozīcija SVF	Geo 1
Citi rezerves aktīvi	
Nauda un noguldījumi	
Prasības pret citām ārpus euro zonas esošo valstu centrālajām bankām, SVF un SNB	Geo 1

	Visi termiņi
Prasības pret citām iestādēm (bankām)	
Kuru centrālais birojs reģistrēts dalībvalstīs, kuru valūta ir euro	Geo 1
Kuru centrālais birojs reģistrēts ārpus dalībvalstīm, kuru valūta ir euro	Geo 1
Vērtspapīri	
t. sk. vērtspapīri <i>repo</i> darījumos pret skaidras naudas nodrošinājumu	Geo 0
t. sk. ar emitentu, kuru centrālais birojs reģistrēts dalībvalstīs, kuru valūta ir euro	Geo 1
Parāda vērtspapīri	
Īstermiņa	Geo 1
Ilgtermiņa	Geo 1
Akcijas un ieguldījumu fondu daļas	Geo 1
Atvasinātie finanšu instrumenti (neto)	Geo 1
Pārējās prasības	
Kredīti nebankām	Geo 1
Citi	Geo 1
B. Citi ārvalstu valūtas aktīvi (nav iekļauti rezerves aktīvos)	
Vērtspapīri	Geo 0
Noguldījumi	
kuru centrālais birojs reģistrēts dalībvalstīs, kuru valūta ir euro	Geo 0
kuru centrālais birojs reģistrēts ārpus dalībvalstīm, kuru valūta ir euro	Geo 0
Kredīti	Geo 0
Atvasinātie finanšu instrumenti (neto)	Geo 0
Zelts	Geo 0
Citi	Geo 0

II. Iepriekš noteikti ārvalstu valūtas aktīvu īstermiņa neto samazinājumi (nominālvērtība)

	Atlikušais termiņš		
	Līdz 1 mēnesim	Ilgāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
Aizdevumi, vērtspapīri un noguldījumi ārvalstu valūtā	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Aizplūde (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Pamatsumma	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Procenti	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Ieplūde (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Pamatsumma	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Procenti	Geo 0	Geo 0	Geo 0

	Atlikušais termiņš		
	Līdz 1 mēnesim	Ilgāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
Ārpusbiržas nākotnes līgumu un biržā tirgots nākotnes līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas (t. sk. valūtas mijmaiņas līgumu otrais solis – ārpusbiržas nākotnes darījumi)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsās pozīcijas (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garās pozīcijas (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citi	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Aizplūde, kas saistīta ar repo darījumiem (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Ieplūde, kas saistīta ar reverse repo darījumiem (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Tirdzniecības kredīti (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Tirdzniecības kredīti (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citi parādi kreditoriem (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citi debitoru parādi (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
III. Iespējamās ārvalstu valūtas aktīvu īstermiņa neto pārmaiņas			
Iespējamās saistības ārvalstu valūtā	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garantijas ar nodrošinājumu parādiem ar samaksas termiņu līdz 1 gadam	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Pārējās iespējamās saistības	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Ārvalstu valūtā emitētie iespējas vērtspapīri (obligācijas ar pārdošanas iespēju)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Neizmantotas beznosacījumu kredītlīnijas:	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citās nacionālajās monetārajās iestādēs, SNB, SVF un citās starptautiskajās organizācijās	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citās nacionālajās monetārajās iestādēs (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
SNB (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
SVF (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citās starptautiskajās organizācijās (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Bankās un citās finanšu iestādēs, kuru centrālais birojs reģistrēts pārskata sniedzējā valstī (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Bankās un citās finanšu iestādēs, kuru centrālais birojs reģistrēts ārvalstīs (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Neizmantotas beznosacījumu kredītlīnijas, kas atvērtas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citām nacionālajām monetārajām iestādēm, SNB, SVF un citām starptautiskajām organizācijām	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citām nacionālajām monetārajām iestādēm (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
SNB (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
SVF (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citām starptautiskajām organizācijām (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Bankām un citām finanšu iestādēm, kuru centrālais birojs reģistrēts pārskata sniedzējā valstī (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0

	Atlikušais termiņš		
	Līdz 1 mēnesim	Ilgāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
Bankām un citām finanšu iestādēm, kuru centrālais birojs reģistrēts ārvalstīs (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Iespējas līgumu ārvalstu valūtā, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsās pozīcijas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Nopirktās pārdošanas iespējas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Vēl neizmantojotās pirkšanas iespējas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garās pozīcijas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Nopirktās pirkšanas iespējas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Vēl neizmantojotās pārdošanas iespējas	Geo 0	Geo 0	Geo 0
PRO MEMORIA: Ienesīgie iespējas līgumi	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Pēc pašreizējā valūtas kursa	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
+ 5 % (5 % samazinājums)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
– 5 % (5 % palielinājums)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
+ 10 % (10 % samazinājums)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
– 10 % (10 % palielinājums)	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Citi	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Īsā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0
Garā pozīcija	Geo 0	Geo 0	Geo 0

IV. Papildposteņi

	Atlikušais termiņš		
	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Visi termiņi
Īstermiņa parāds iekšzemes valūtā, kas indeksēts atbilstoši valūtas kursam (nominālvērtība)	Geo 0		
Finanšu instrumenti ārvalstu valūtā, par kuriem norēķini veikti citādi (piemēram, iekšzemes valūtā) (nominālvērtība)			Geo 0
Atvasinātie finanšu instrumenti (ārpusbiržas nākotnes līgumi, biržā tirgoti nākotnes līgumi un iespējas līgumi)			Geo 0

	Atlikušais termiņš		
	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Visi termiņi
Īsās pozīcijas			Geo 0
Garās pozīcijas			Geo 0
Citi instrumenti			Geo 0
Iekļauti aktīvi			Geo 0
Iekļauti rezerves aktīvos			Geo 0
Iekļauti citos ārvalstu valūtas aktīvos			Geo 0
Vērtspapīri, kuri aizdoti vai iesaistīti <i>repo</i> darījumos (tirgus vērtība)			Geo 0
Aizdoti vai iesaistīti <i>repo</i> darījumos un iekļauti I daļā (–)			Geo 0
Aizdoti vai iesaistīti <i>repo</i> darījumos, bet nav iekļauti I daļā (–)			Geo 0
Aizņemti vai iegūti un iekļauti I daļā (+)			Geo 0
Aizņemti vai iegūti, bet nav iekļauti I daļā (+)			Geo 0
Ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem saistītie aktīvi (neto, tirgus vērtībā)			Geo 0
Ārpus biržas nākotnes līgumi			Geo 0
Biržā tirgoti nākotnes līgumi			Geo 0
Mijmaiņas līgumi			Geo 0
Iespējas līgumi			Geo 0
Citi			Geo 0
Atvasinātie finanšu instrumenti (ārpus biržas nākotnes līgumi, biržā tirgoti nākotnes līgumi un iespējas līgumi), kuru atlikušais termiņš ir ilgāks par 1 gadu (nominālvērtība)		Geo 0	
Ārpusbiržas nākotnes līgumu un biržā tirgto nākotnes līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas (t. sk. valūtas mijmaiņas līgumu otrais solis – ārpusbiržas nākotnes darījumi)		Geo 0	
Īsās pozīcijas (–)		Geo 0	
Garās pozīcijas (+)		Geo 0	
Ārvalstu valūtas iespējas līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas		Geo 0	
Īsās pozīcijas (–)		Geo 0	
Nopirktās pārdošanas iespējas		Geo 0	
Vēl neizmantotās pirkšanas iespējas		Geo 0	
Garās pozīcijas (+)		Geo 0	
Nopirktās pirkšanas iespējas		Geo 0	
Vēl neizmantotās pārdošanas iespējas		Geo 0	
Rezerves aktīvu sastāvs (valūtu grupu dalījumā)			Geo 1
SDR groza valūtas			Geo 1
SDR grozā neiekļautās valūtas			Geo 1

(1) Jēdzienu nozīme noteikta šīs pamatnostādnes III pielikumā.

(2) Prasītie ģeogrāfiskie dalījumi precizēti 7. tabulā.

4. tabula

Ceturkšņa starptautisko investīciju bilance

	Aktīvi			Pasīvi		
	Pozīcijas	Valūtas kursu svārstības	Citas pārmaiņas un cenu pārmaiņas	Pozīcijas	Valūtas kursu svārstības	Citas pārmaiņas un cenu pārmaiņas
Finanšu kants ⁽¹⁾	Geo 1 ⁽²⁾			Geo 1		
Tiešās investīcijas	Geo 4			Geo 4		
Pašu kapitāls	Geo 4	Geo 2	Geo 2	Geo 4	Geo 2	Geo 2
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 2			Geo 2		
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 2			Geo 2		
Starp saistītajiem uzņēmumiem	Geo 2			Geo 2		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2) ⁽³⁾	Geo 2			Geo 2		
Biržā kotēts	Geo 2			Geo 2		
Biržā nekotēts	Geo 2			Geo 2		
Pārējais (piemēram, nekustamais īpašums)	Geo 2			Geo 2		
Parāda instrumenti	Geo 4	Geo 2	Geo 2	Geo 4	Geo 2	Geo 2
Tiešo investīciju uzņēmumos	Geo 2			Geo 2		
Tiešajos investoros (reversais ieguldījums)	Geo 2			Geo 2		
Starp saistītajiem uzņēmumiem	Geo 2			Geo 2		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2			Geo 2		
Portfeļieguldījumi	Geo 4			Geo 1		
Līdzdalību apstiprināšie vērtspapīri un ieguldījumu fondu daļas	Geo 4			Geo 1		
Līdzdalību apstiprināšie vērtspapīri						
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3			Geo 1		
Biržā kotēti	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1
Biržā nekotēti	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)						
Biržā kotēti	Geo 2	Geo 2	Geo 2			
Biržā nekotēti	Geo 2	Geo 2	Geo 2			
Ieguldījumu fondu daļas						
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2			
Parāda vērtspapīri						
Īstermiņa	Geo 4			Geo 1		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2			
Valūtu dalījumā:						
Euro	Geo 2			Geo 1		
ASV dolārs	Geo 2			Geo 1		
Citas valūtas	Geo 2			Geo 1		

	Aktīvi			Pasīvi		
	Pozīcijas	Valūtas kursu svārstības	Citas pārmaiņas un cenu pārmaiņas	Pozīcijas	Valūtas kursu svārstības	Citas pārmaiņas un cenu pārmaiņas
Ilgtermiņa	Geo 4			Geo 1		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1
Ar dzēšanas līdz 1 gadam (ieskaitot)				Geo 1		
Ar dzēšanas termiņu ilgāku par 1 gadu				Geo 1		
Atbilstoši emitenta sektoram (Sec 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2			
Ar dzēšanas termiņu līdz 1 gadam (ieskaitot)	Geo 2					
Ar dzēšanas termiņu ilgāku par 1 gadu	Geo 2					
Valūtu dalījumā:						
Euro	Geo 2			Geo 1		
ASV dolārs	Geo 2			Geo 1		
Citas valūtas	Geo 2			Geo 1		
Atvasinātie finanšu instrumenti (izņemot rezerves aktīvus) un darbinieku akciju iespējas līgumi	Geo 4			Geo 4		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 2		Geo 2	Geo 2		Geo 2
Citi ieguldījumi	Geo 4			Geo 4		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 1)	Geo 4			Geo 4		
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)		Geo 2	Geo 2		Geo 2	Geo 2
Cits kapitāls	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2
Nauda un noguldījumi	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)						
Īstermiņa	Geo 3			Geo 3		
Ilgtermiņa	Geo 3			Geo 3		
Aizņēmumi/aizdevumi	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)						
Īstermiņa	Geo 3, SVF			Geo 3, SVF		
Ilgtermiņa	Geo 3, SVF			Geo 3, SVF		
Apdrošināšana, pensiju shēmas un standartizētās garantiju shēmas		Geo 2	Geo 2		Geo 2	Geo 2
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)	Geo 3			Geo 3		
Tirdzniecības kredīti un avansi	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)						
Īstermiņa	Geo 3			Geo 3		
Ilgtermiņa	Geo 3			Geo 3		
Citi aktīvi/pasīvi		Geo 2			Geo 2	
Atbilstoši rezidenta sektoram (Sec 2)						
Īstermiņa	Geo 3			Geo 3		
Ilgtermiņa	Geo 3			Geo 3		
SDR				Geo 1	Geo 1	

(1) Noteiktu posteņu jēdzieni un definīcijas precizēti III pielikumā.

(2) Prasītie ģeogrāfiskie dalījumi precizēti 7. tabulā.

(3) Prasītie institucionālo sektoru dalījumi precizēti 8. tabulā.

5. tabula

Rezerves aktīvu mēneša pārvērtēšana

	Valūtas kursu svārstības	Citas pārmaiņas un cenu pārmaiņas
Rezerves aktīvi ⁽¹⁾		
Monetārais zelts		
Zelts		Geo 1 ⁽²⁾
Neassignēta zelta konti		Geo 1
SDR	Geo 1	
Rezerves pozīcija SVF	Geo 1	
Citi rezerves aktīvi		
Nauda un noguldījumi	Geo 1	
Vērtspapīri		
Parāda vērtspapīri		
Īstermiņa	Geo 1	Geo 1
Ilgttermiņa	Geo 1	Geo 1
Akcijas un ieguldījumu fondu daļas	Geo 1	Geo 1
Atvasinātie finanšu instrumenti (neto)		Geo 1
Pārējās prasības	Geo 1	Geo 1

⁽¹⁾ Noteiktu posteņu jēdzieni un definīcijas precizēti III pielikumā.⁽²⁾ Prasītie ģeogrāfiskie dalījumi precizēti 7. tabulā.

6. tabula

Euro banknošu mēneša pārrobežu sūtījumi

Eksports (kopā)	Ārpus euro zona
Nominālvērtību dalījumā	
5 euro	Ārpus euro zonas
10 euro	Ārpus euro zonas
20 euro	Ārpus euro zonas
50 euro	Ārpus euro zonas
100 euro	Ārpus euro zonas
200 euro	Ārpus euro zonas
500 euro	Ārpus euro zonas
Imports (kopā)	Ārpus euro zonas
Nominālvērtību dalījumā	
5 euro	Ārpus euro zonas
10 euro	Ārpus euro zonas
20 euro	Ārpus euro zonas
50 euro	Ārpus euro zonas
100 euro	Ārpus euro zonas
200 euro	Ārpus euro zonas
500 euro	Ārpus euro zonas

7. tabula

Ģeogrāfiskais dalījums

Geo 0	Geo 1	Geo 2	Geo 3	Geo 4
Iekšzeme + pārējā pasaule	Pārējā pasaule	Pārējā pasaule Euro zona Ārpus euro zonas	Pārējā pasaule Euro zona Ārpus euro zonas Savienība Ārpus Savienības	Pārējā pasaule Euro zona Ārpus euro zonas Savienība Ārpus Savienības Savienības dalībvalstis ārpus euro zonas ⁽¹⁾ Brazīlija Kanāda Ķīna Honkonga Indija Japāna Krievijas Federācija Šveice Amerikas Savienotās Valstis Savienības iestādes (izņemot ECB) Eiropas Investīciju banka Ārzonu finanšu centri Starptautiskās organizācijas (izņemot Savienības iestādes) SVF

⁽¹⁾ Nepieciešams dalījums pa atsevišķām valstīm

8. tabula

Sektoru iedalījums

Sec 1	Sec 2
Centrālā banka	Centrālā banka
Pārējās MFI	Pārējās MFI
Kreditīestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku	Kreditīestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālo banku
Naudas tirgus fondi	Naudas tirgus fondi
Valdība	Valdība
Citi sektori	Citi sektori
	Finanšu sabiedrības, kas nav MFI
	Nefinanšu sabiedrības, mājsaimniecības, mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas

III PIELIKUMS

JĒDZIENI UN DEFINĪCIJAS MAKSĀJUMU BILANCĒ, STARPTAUTISKO INVESTĪCIJU BILANCĒ UN STARPTAUTISKO REZERVJU MATRICĀ

Lai izveidotu nozīmīgu apkopotu euro zonas ārējo statistiku, ir noteikti jēdzieni un definīcijas maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas un starptautisko rezervju matricas jomā. Kā atsauce šo jēdzienu un definīciju formulēšanā izmantoti pašreizējie starptautiskie standarti, piemēram, Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances rokasgrāmatas sestais izdevums (turpmāk – “MBR6”) un SVF Vadlīnijas starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes datu matricai, kā arī Eiropas Komisijas priekšlikums jaunai Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (EKS 2010) ⁽¹⁾.

Euro zonas gadījumā ekonomiskā teritorija aptver: i) to dalībvalstu ekonomisko teritoriju, kuru valūta ir euro, un ii) Eiropas Centrālo banku, ko uzskata par euro zonas rezidenti.

Pārējā pasaule ietver trešās valstis un starptautiskās organizācijas, t. sk. tās, kas fiziski atrodas euro zonā. Izņemot ECB, Savienības iestādes uzskata par ārpus euro zonas rezidentēm. Attiecīgi, visi euro zonas dalībvalstu darījumi ar Savienības iestādēm, izņemot ECB, euro zonas maksājumu bilancē un starptautisko investīciju bilancē tiek atspoguļoti un klasificēti kā ārpus euro zonas darījumi.

Tālāk tekstā izklāstītajos gadījumos rezidenci nosaka šādi:

- a) veicot starptautiskus darījumus ar zemi un/vai ēkām (piemēram, mājām brīvdienu pavadīšanai), īpašniekus uzskata par tādiem, kas savas īpašuma tiesības nodevuši nosacītai institucionālai vienībai, kas rezidē valstī, kurā atrodas īpašums. Nosacīto vienību uzskata par tādu, kas pieder un kuru kontrolē īpašnieks nerezidents;
- b) ja juridiskajai personai nepiemīt vērā ņemama fiziskā komponente, piemēram, ieguldījumu fondiem (atšķirībā no to pārvaldītājiem), pārvēršanas vērtspapīros mehānismiem un dažām īpašiem mērķiem radītām struktūrām, šādas juridiskās personas rezidenci nosaka tas, saskaņā ar kuras ekonomiskās teritorijas likumiem šāda struktūra ir nodibināta. Ja struktūra nav reģistrēta, uzskata, ka tās rezidence ir valstī, kuras tiesību sistēma regulē struktūras radīšanu un turpmāko pastāvēšanu.

1. Jēdzieni un definīcijas**A. Tekošais konts**

Tekošais konts rāda preču, pakalpojumu, sākotnējā un otrreizējā ienākuma plūsmu rezidentu un nerezidentu starpā.

1. PRECES

Šī bilances sastāvdaļa ietver preces, attiecībā uz kurām notiek īpašumtiesību pāreja rezidentu un nerezidentu starpā.

1.1. Vispārējās nozīmes preces saskaņā ar maksājumu bilances principu

Vispārējās nozīmes preces saskaņā ar maksājumu bilances principu ietver preces, attiecībā uz kurām notiek ekonomisko īpašumtiesību pāreja rezidenta un nerezidenta starpā un kuras nav iekļautas citās specifiskās kategorijās, piemēram, preces tirdzniecības starpniecībā (sk. 1.2.) vai nemonetārais zelts (sk. 1.3.), vai ir daļa no pakalpojuma. Vispārējās nozīmes preces uzskaita tirgus vērtībā FOB cenās. Valstīm sniedzot datus Savienības rādītāju sagatavošanai, iekļauj preču kvazitransžitirdzniecībā importu un eksportu un, attiecībā uz tirdzniecību Savienībā, partnervalsti nosaka saskaņā ar sūtījuma vietas principu.

1.2. Preču neto eksports tirdzniecības starpniecības rezultātā

Tirdzniecības starpniecība tiek definēta kā (datu sagatavošanas valsts) rezidenta veikta preču pirkšana no nerezidenta ar sekojošu to pašu preču tālāku pārdošanu citam nerezidentam, precēm nenokļūstot datu sagatavotajā valstī. Preču neto eksports tirdzniecības starpniecības rezultātā ir tirdzniecības starpniecībai nopirkto un pārdoto preču starpība. Šis postenis ietver tirgotāja peļņu, turējumu peļņu un zaudējumus un tirdzniecības starpniecības preču krājumu pārmaiņas.

1.2.1. TIRDZNIECĪBAS STARPNIECĪBAS REZULTĀTĀ IEGŪTĀS PRECES

Tirdzniecības starpniecības rezultātā iegūtās preces uzrāda kā tirdzniecības starpnieka valsts negatīvu eksportu/kredītu.

⁽¹⁾ COM(2010) 774 galīgā redakcija.

1.2.2. TIRDZNIECĪBAS STARPZNIECĪBAS REZULTĀTĀ PĀRDOTĀS PRECES

Tirdzniecības starpniecības rezultātā **pārdotās preces** uzrāda kā tirdzniecības starpnieka valsts pozitīvu eksportu/kredītu.

1.3. Nemonetārais zelts

Nemonetārais zelts ietver visu zeltu, kas nav monetārais zelts. Monetārais zelts ir monetāro iestāžu īpašumā un tiek turēts kā rezerves aktīvs (sk. 6.5.1.). Nemonetārais zelts var būt stieņu veidā (t. i., monētas vai stieņi, kuru tīrība ir vismaz 995. daļas no 1 000, t. sk. zelts, kas tiek turēts asignēta zelta kontos), tas var būt zelta pulveris, ka arī zelts citā nekaltā vai daļēji apstrādātā veidā.

1.4. Ar zīmолradi saistītā kvazitranszītirtzniecības korekcija

Kvazitranszītirtzniecība ir termins, kas apzīmē preču importu dalībvalstī, tās atmuitojot brīvai aprītei Savienībā (un pakļaujot ievadumītai), ko veic struktūra, kas netiek uzskatīta par rezidējošu institucionālu vienību, un vēlāku šo preču nosūtīšanu uz citu dalībvalsti.

Zīmолradi uzrāda dalībvalstis, ko skar "kvazitranszītirtzniecība", lai sniegtu pārskatu par starpību starp vispārējās nozīmes preču vērtību, ko deklarēja preces sākotnēji importējot no trešās valsts, un to vērtību preces nosūtot uz citu dalībvalsti. Ģeogrāfisko dalījumu sagatavo, pamatojoties uz mātesuzņēmuma rezidences valsti, kurš kontrolē uzņēmumu, kas pārskata sniedzējā valstī nodrošina muitas procedūru saistībā ar šīm precēm.

2. PAKALPOJUMI

Pakalpojumi ir tādas ražošanas darbības rezultāts, kas groza patērētāju vienību darbības apstākļus vai veicina preču vai finanšu aktīvu maiņu. Pakalpojumi parasti nav patstāvīgi objekti, kam var noteikt īpašumtiesības, un tos parasti nevar nošķirt no to sniegšanas darbības.

2.1. Ražošanas pakalpojumi, apstrādājot citiem piederošus izejmateriālus

Ražošanas pakalpojumi, apstrādājot citiem piederošus izejmateriālus, ietver apstrādi, montāžu, marķēšanu, saīpošanu utt., ko veic uzņēmumi, kam attiecīgās preces nepieder. Ražošanu veic struktūra, kas saņem atlīdzību no īpašnieka. Tā kā preču īpašnieks nemainās, netiek uzrādīts vispārējās nozīmes preču darījums starp apstrādes veicēju un īpašnieku. Atlīdzības apjoms par citiem piederošu izejmateriālu apstrādi ne vienmēr ir vienāds ar apstrādei nosūtīto preču vērtības un preču pēcāpstrādes vērtības starpību. Neiekļauj iepriekš izgatavotu būvniecības objektu montāžu (iekļauts būvniecībā) un marķēšanu un saīpošanu, kas saistīta ar preču transportu (iekļautas transportā).

2.2. Citur neiekļauti apkopes un remonta pakalpojumi

Citur neiekļauti apkopes un remonta pakalpojumi ietver rezidentu veiktos apkopes un remonta darbus attiecībā uz precēm, kas pieder nerezidentiem (un otrādi). Remontu var veikt remonta veicēja telpās vai citā vietā. Apkopes un remonta vērtība ietver detaļas un materiālus, ko nodrošina remonta veicējs un ko iekļauj maksā par remontu. Detaļas un materiālus, par kuriem maksā atsevišķi, iekļauj vispārējās nozīmes precēs. Šajā postenī iekļauj apkopi un remontu, ko veic uz kuģiem, lidmašīnām un citiem transporta līdzekļiem. Transporta aprīkojuma tīrīšanu neiekļauj, jo tā ir iekļauta transporta pakalpojumos. Būvniecības objektu apkopi un remontu neiekļauj, jo tas ir iekļauts būvniecībā. Datoru apkopi un remontu neiekļauj, jo tas ir iekļauts telekomunikāciju, datoru un informācijas pakalpojumos.

2.3. Pārvadājumi

Pārvadājumi ir cilvēku un lietu pārvadāšanas no vienas vietas uz otru process, kā arī saistītie atbalsta un papildu pakalpojumi. Pārvadājumi ietver arī pasta un kurjera pakalpojumus. Pārvadājumu pakalpojumus maksājumu bilancē iekļauj tad, ja tos vienas valsts rezidenti sniedz citas valsts rezidentiem.

2.4. Braucieni

Braucienų kredīts ietver preces un pakalpojumus, ko personīgai lietošanai vai kā dāvanas nerezidenti iegūst no kādas valsts, atrodoties vizītē šajā valstī. Braucienų debets ietver preces un pakalpojumus, ko personīgai lietošanai vai kā dāvanas rezidenti iegūst no kādas citas valsts, atrodoties vizītē šajā citā valstī. Braucieni ietver vietējo transportu (t. i., transportu apmeklētās valsts iekšienē, ko nodrošina šīs valsts rezidenti), bet neietver starptautisko transportu (ko iekļauj transportā). Tāpat neiekļauj preces, ko ceļotājs iegādājies tālākai pārdošanai savā valstī vai kādā citā valstī.

2.5. Būvniecība

Būvniecība ietver pamatlīdzekļu radīšanu, renovāciju, remontu vai paplašināšanu ēku, inženiertehniska rakstura teritorijas uzlabojumu un citu inženiertehnisku konstrukciju veidā (t. sk. ceļi, tilti, aizsprosti utt.). Tā ietver instalācijas un montāžas darbus, būvlaukuma sagatavošanu un vispārējo būvniecību, specializētos pakalpojumus, piemēram, krāsošanu, santehnikas darbus un nojaukšanu, kā arī būvniecības projektu vadību. Būvniecības līgumi, kas ietverti starptautiskajā pakalpojumu tirdzniecībā, parasti ir īstermiņa. Liela apjoma būvniecības projekts, par ko līgumu noslēdzis uzņēmums nerezidents un kura pabeigšanai nepieciešams gads vai ilgāk, parasti ir iemesls rezidējošas filiāles nodibināšanai.

2.6. Apdrošināšanas un pensiju pakalpojumi

Tie aptver tiešo apdrošināšanu, pārāpdrošināšanu, apdrošināšanas papildpakalpojumus, pensijas un standartizēto garantiju pakalpojumus. Šo pakalpojumu vērtību aplēs vai novērtē, ņemot vērā kopējā prēmijā iekļautos maksājumus, nevis prēmijas kopējo vērtību.

2.7. Finanšu pakalpojumi

Finanšu pakalpojumi ietver starpniecības un papildu pakalpojumus, izņemot apdrošināšanu un pensijas fondu pakalpojumus, ko parasti sniedz bankas un citas finanšu sabiedrības.

2.7.1. FINANŠU PAKALPOJUMI, PAR KURIEM MAKSĀ TIEŠI, UN CITI FINANŠU PAKALPOJUMI

Daudzu finanšu pakalpojumu gadījumā par tiem tiek maksāts tieši, un īpaši aprēķini nav vajadzīgi. Tas ietver maksu par noguldījumu pieņemšanu un kredītēšanu, maksu par vienreizēju garantiju, maksu vai naudas sodu par ātrāku vai vēlāku atmaksu, maksu par kontu, maksu saistībā ar akreditīvu, kredītkaršu pakalpojumiem, komisijas maksu un maksu saistībā ar finanšu līzingu, faktoringu, riska parakstīšanu un maksājumu klīringu. Iekļauti ir arī finanšu konsultāciju pakalpojumi, finanšu aktīvu vai zelta stieņu glabāšana, finanšu aktīvu pārvaldīšana, uzraudzības pakalpojumi, likviditātes nodrošināšanas pakalpojumi, riska uzņemšanās pakalpojumi (izņemot apdrošināšanu), apvienošanās un pārņemšanas pakalpojumi, kredītreitinga pakalpojumi, biržas pakalpojumi un trasta pakalpojumi. Finanšu instrumentu dīleri maksu par saviem pakalpojumiem var pilnībā vai daļēji noteikt kā pirkšanas un pārdošanas cenu starpību. Pirkšanas un pārdošanas darījumu cenu starpību iekļauj pakalpojumos, par kuriem maksā tieši, un pārējos finanšu pakalpojumos.

2.7.2. NETIEŠI NOVĒRTĒTIE FINANŠU STARPNIETĪBAS PAKALPOJUMI (NNFSP)

Var uzskatīt, ka faktiskie procenti ietver gan ienākumu elementu, gan maksu par pakalpojumu. Aizdevēji un noguldījumu pieņēmēji saviem noguldītājiem nosaka procentu likmes, kas ir zemākas par likmēm, ko tie prasa aizņēmējiem. No tā izrietošo procentu likmju starpību finanšu sabiedrības izmanto savu izdevumu segšanai un darbības rezultāta radīšanai. Parasti šī netiešā maksa saistībā ar procentiem attiecas tikai uz kredītiem un noguldījumiem un tikai tad, ja šos kredītus vai noguldījumus sniedz vai nogulda finanšu sabiedrībās.

2.8. Citur neiekļauta maksa par intelektuālā īpašuma izmantošanu

Citur neiekļauta maksa par intelektuālā īpašuma izmantošanu ietver:

- a) maksu par īpašumtiesību izmantošanu (piemēram, patenti, prečzīmes, autortiesības, ražošanas procesi un dizaini, kas ietver tirdzniecības noslēpumus un franšīzes). Šīs tiesības var rasties pētniecības un attīstības rezultātā, kā arī mārketinga rezultātā;
- b) maksu par licencēm reproducēt vai izplatīt intelektuālo īpašumu, kas ietverts izstrādātajos oriģinālos vai prototipos (piemēram, autortiesības uz grāmatām vai manuskriptiem, datorprogrammām, kinematogrāfiskajiem darbiem un skaņu ierakstiem), un saistītās tiesības (piemēram, attiecībā uz uzstāšanos nepastarpināti un televīzijas, kabeļtelevīzijas un satelīta pārraidēm).

2.9. Telesakaru pakalpojumi, datorpakalpojumi un informācijas pakalpojumi

Telesakaru pakalpojumi ietver skaņas, attēlu vai citas informācijas pārraidi, izmantojot telefonu, teleksu, telegrāfu, radio un televīzijas kabeļu apraidi un virszemes apraidi, satelītsakarus, elektronisko pastu, faksimila pakalpojumus utt., t. sk. komerciālo tīklu pakalpojumus, telekonferenču organizēšanas un atbalsta pakalpojumus. To vērtība neietver pārvietojamās informācijas vērtību. Iekļauti ir arī mobilie telekomunikāciju pakalpojumi, interneta infrastruktūras nodrošināšanas pakalpojumi un tiešsaistes piekļuves pakalpojumi, t. sk. interneta piekļuves nodrošināšanas pakalpojumi. Netiek ietverti telefona tīkla aprīkojuma ierīkošanas pakalpojumi, jo tie ir iekļauti būvniecībā.

Datoru pakalpojumi ietver ar aparāturu un programmnodrošinājumu saistītus pakalpojumus, kā arī datu apstrādes pakalpojumus. Iekļauti ir arī aparātūras un programmnodrošinājuma konsultāciju un ieviešanas pakalpojumi, datoru un perifēro ierīču apkope un remonts, negadījumu seku novēršanas pakalpojumi, konsultāciju un palīdzības sniegšana jautājumos, kas saistīti ar datoru resursu pārvaldību, lietošanai gatavo sistēmu analīze, dizains un programmēšana (t. sk. tīmekļa vietņu izveidošanu un dizainu), kā arī ar programmnodrošinājumu saistītās tehniskās konsultācijas, licences nespecializēta programmnodrošinājuma izmantošanai, specializēta programmnodrošinājuma izstrāde, sagatavošana, piegāde un dokumentācija, t. sk. operētājsistēmas, kas pēc pasūtījuma izstrādātas konkrētam lietotājam, sistēmu uzturēšana un citi atbalsta pakalpojumi, piemēram, konsultāciju ietvarā sniegta apmācība, datu apstrādes pakalpojumi, piemēram, datu ievade, tabulācija un apstrāde ar laikašķelšanas palīdzību, tīmekļa vietņu mitināšanas pakalpojumi

(t. i., servera vietas nodrošināšana internetā, lai mitinātu klienta tīmekļa vietnes), un datoru telpu pārvaldība. Neiekļauj maksu par licencēm reproducēt un/vai izplatīt programmnodrošinājumu, kas iekļauts citur neiekļautā maksā par intelektuālā īpašuma izmantošanu. Datoru noma, nenodrošinot operatoru, tiek iekļauta tehniskajos, ar tirdzniecību saistītajos un citos saimnieciskās darbības pakalpojumos.

Informācijas pakalpojumi ietver ziņu aģentūru pakalpojumus, datubāzu pakalpojumus (datubāzu izveide, datu glabāšana un datu un datubāzu, t. sk. direktoriju un adresātu sarakstu, izplatīšana) gan tiešsaistē, gan izmantojot magnētiskos, optiskos vai drukātos medijus, kā arī tīmekļa meklēšanas portālus (meklētājprogrammu pakalpojumi, kas atrod interneta adreses klientiem, kuri ievada atslēgvārdus). Tāpat iekļauj tiešus, neliela apjoma avīžu un periodisko izdevumu abonētus pa pastu, elektroniski vai citādi, citus tiešsaistes satura sniegšanas pakalpojumus un bibliotēku un arhīvu pakalpojumus. Avīzes un periodiskie izdevumi vairumā tiek iekļauti vispārējās nozīmes precēs.

2.10. Citi saimnieciskās darbības pakalpojumi

Tas ietver: pētniecības un attīstības pakalpojumus, profesionālos un vadībzinību pakalpojumus, tehniskos, ar tirdzniecību saistītos un citus saimnieciskās darbības pakalpojumus.

2.10.1. PĒTNIECĪBAS UN ATTĪSTĪBAS PAKALPOJUMI

Pētniecības un attīstības pakalpojumi ietver pakalpojumus, kas saistīti ar fundamentālajiem pētījumiem, lietišķajiem pētījumiem un jaunu produktu un procesu eksperimentālo izstrādi. Parasti šajā kategorijā iekļauj minētās aktivitātes dabaszinātnēs, sabiedriskajās zinātnēs un humanitārajās zinātnēs, t. sk. operētājsistēmu izstrādi, kas reprezentē tehnoloģijas progresu. Tiek iekļauti arī komerciālie pētījumi, kas saistīti ar elektroniku, farmāciju un biotehnoloģiju.

2.10.2. PROFESIONĀLIE UN VADĪBZINĪBU PAKALPOJUMI

Profesionālie un vadībzinību pakalpojumi ietver: a) juridiskos pakalpojumus, grāmatvedības, vadībzinību, vadības pakalpojumu un sabiedrisko attiecību pakalpojumus, kā arī b) reklāmas, tirgus izpēti un sabiedriskās domas aptauju pakalpojumus.

2.10.3. TEHNISKIE, AR TIRDZNIECĪBU SAISTĪTIE UN CITI SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS PAKALPOJUMI

Tie ietver: a) arhitektūras, inženierzinības, zinātniskos un citus tehniskos pakalpojumus, b) atkritumu pārstrādāšanas un attīrīšanas, lauksaimniecības un ieguves nozares pakalpojumus, c) operatīvā līzings pakalpojumus, d) ar tirdzniecību saistītos pakalpojumus un e) citus nekur neiekļautos saimnieciskās darbības pakalpojumus.

2.11. Individuālie, kultūras un atpūtas pakalpojumi

Tie ietver audiovizuālos un saistītos pakalpojumus un citus individuālos, kultūras un atpūtas pakalpojumus.

Audiovizuālie un saistītie pakalpojumi ir pakalpojumi un attiecīgās maksas, kas saistītas ar filmu (uz filmas vai video), radio un televīzijas programmu (tiešajā ēterā vai ierakstītu) un mūzikas ierakstu izgatavošanu. Tiek iekļauta audiovizuālo un saistīto preču noma un piekļuve šifrētajiem televīzijas kanāliem (piemēram, kabeļtelevīzijas vai satelīttelevīzijas pakalpojumiem), tādu audiovizuālo preču masveida ražošana, kas tiek pirkta vai pārdota vairākkārtējai lietošanai un tiek piegādātas elektroniski (lejupielādētas), tēlotājmākslas mākslinieku (aktieru, mūziķu, deju dejotāju), autoru, komponistu u. c. honorāri. Netiek iekļautas maksas vai licences reproducēt un/vai izplatīt audiovizuālās preces, jo tās tiek iekļautas citur neiekļautā maksā par intelektuālā īpašuma izmantošanu.

Citi individuālie, kultūras un atpūtas pakalpojumi ir: a) izglītības pakalpojumi, b) veselības pakalpojumi, c) kultūrvēstures un atpūtas pakalpojumi, d) citi individuālie pakalpojumi.

2.12. Citur neklasificēti valdības pakalpojumi

Šī ir atlikuma kategorija, ka ietver valdības (t. sk. starptautisko organizāciju) darījumus ar precēm un pakalpojumiem, ko nav iespējams klasificēt citos posteņos. Iekļauj visus anklāvu, piemēram, vēstniecību, konsulātu, militāro bāzu un starptautisko organizāciju darījumus (ar precēm un pakalpojumiem) ar to valstu rezidentiem, kurās atrodas šie anklāvi. Neiekļauj anklāvu darījumus ar piederības valsts rezidentiem.

3. SĀKOTNĒJIE IENĀKUMI

Sākotnējie ienākumi ir peļņa, kas institucionālajām vienībām uzkrājas par to ieguldījumu ražošanas procesā vai finanšu aktīvu nodrošināšanu, vai dabas resursu iznomāšanu citām institucionālajām vienībām. Tā ietver atlīdzību nodarbinātajiem, ieguldījumu ienākumus un citus sākotnējos ienākumus.

3.1. Atlīdzība nodarbinātajiem

Atlīdzību nodarbinātajiem uzrāda, ja darba devējs (ražošā vienība) un nodarbinātais ir dažādu valstu rezidenti. Valstij, kurā rezidē ražojošās vienības, atlīdzība nodarbinātajiem ir kopējā atlīdzība (t. sk. darba devēju iemaksas sociālās apdrošināšanas shēmās vai privātos apdrošināšanas vai pensiju fondos) skaidrā naudā vai natūrā, ko rezidējošie uzņēmumi maksā nerezidējošiem nodarbinātajiem par darbu, ko tie paveikuši uzskaites periodā. Valstij, kurā rezidē nodarbinātie, atlīdzība ir kopējā atlīdzība skaidrā naudā vai natūrā, ko nodarbinātie saņem no nerezidējošiem uzņēmumiem par uzskaites periodā paveikto darbu. Ir svarīgi noteikt vai pastāv darba devēja un nodarbinātā darba attiecības, pretējā gadījumā maksājumu uzskatot par pakalpojumu pirkšanu.

3.2. Ieguldījumu ienākumi

Ieguldījumu ienākumi tiek gūti no rezidenta īpašumā esoša ārējā finanšu aktīva (kredīts) un, attiecīgi, nerezidenta īpašumā esoša vietējā finanšu aktīva (debets). Ieguldījumu ienākumi ietver ienākumus no pašu kapitāla (dividendes, izmaksas no kvazikorporāciju ienākumiem, reinvestēto peļņu) un parāda (procenti), un ieguldījumu ienākumiem, kas saistīti ar polišu turētājiem apdrošināšanā, pensiju shēmās un standartizētajās garantiju shēmās.

Maksājumu bilancē ieguldījumu ienākumus saskaņā ar to pamatā esošo ieguldījumu funkciju klasificē arī kā tiešās investīcijas, portfeļieguldījumus, citus ieguldījumus vai rezerves aktīvus, sadalot tos sīkāk saskaņā ar ieguldījumu veidu. Definīcijas ieguldījumu dalījumam atbilstoši funkcijām sk. finanšu kontu.

Ja peļņa un zaudējumi no (kapitāla) turējuma ir atsevišķi identificējami, tos neklasificē kā ieguldījumu ienākumus, bet kā ieguldījumu vērtības izmaiņas tirgus cenas attīstības dēļ. Neto plūsmas, kas saistītas ar procentu likmju atvasinātajiem instrumentiem, uzrāda tikai finanšu kontā pie "atvasinātajiem finanšu instrumentiem".

3.2.1. PROCENTI

Procenti ir ieguldījumu ienākumi, ko dažu finanšu aktīvu īpašnieki, proti, noguldījumu, parāda vērtspapīru, kredītu un citu aktīvu īpašnieki, saņem par finanšu aktīvu nodošanu citas institucionālās vienības rīcībā. Procentos iekļauj arī ienākumus no speciālo aizņēmuma tiesību (SDR) turējumiem un SDR sadales.

Sākotnējo ienākumu kontā uzrāda "tīros procentus", no "faktiskajiem procentiem" atskaitot NNFSP komponenti. Procentu ienākumus uzrāda saskaņā ar uzkrājumu principu.

3.2.2. SADALĪTIE SABIEDRĪBU IENĀKUMI

3.2.2.1. DIVIDENDES

Dividendes ir sadalītā peļņa, kas līdzdalību apstiprinošo vērtspapīru īpašniekiem piešķirta par līdzekļu nodošanu sabiedrību rīcībā. Dividendes uzrāda brīdī, kad akcijas kļūst par akcijām bez dividendēm.

3.2.2.2. IZMAKSAS NO KVAZIKORPORĀCIJU IENĀKUMIEM

Izmaksas no kvazikorporāciju (uzņēmumu bez neatkarīga juridiska statusa, kas rīkojas tā, it kā tie būtu sabiedrības, piemēram, filiāļu, nosacīto rezidenšu vienību zemes un citu dabas resursu iegādei, kuras pieder nerezidentiem, kopuzņēmumu, trastu utt.) ienākumiem ir summas, ko kvazikorporāciju īpašnieki savai lietošanai izmaksā no tiem piederošo kvazikorporāciju peļņas. Izmaksas no kvazikorporāciju ienākumiem uzrāda atbilstoši to faktiskās veikšanas brīdim.

3.2.3. ĀRVALSTU TIEŠO INVESTĪCIJU REINVESTĒTĀ PEĻŅA

Reinvestētā peļņa ir tiešo investoru daļa, ņemot vērā viņu īpašumā esošo pašu kapitālu, no peļņas, ko ārvalstu meitas-uzņēmumi, saistītie uzņēmumi un filiāles nav sadalījušas kā dividendes. Tos definē kā tiešā investora daļu kopējā konsolidētajā peļņā, ko nopelnījis tiešo investīciju uzņēmums attiecīgajā pārskata periodā (pēc nodokļu, procentu un amortizācijas atskaitīšanas) mīnus dividendes, kas jāmaksā pārskata periodā, pat ja minētās dividendes attiecas uz peļņu, kas nopelnīta iepriekšējos periodos. Reinvestēto peļņu jāreģistrē laika posmā, kad tā ir nopelnīta.

3.2.4. IEGULDĪJUMU FONDU DAŽU IENĀKUMI

Ieguldījumu ienākumi, kas attiecas uz kolektīvo ieguldījumu fondu, t. sk. kopieiguldījumu fondu un trastu, daļu īpašniekiem sastāv no diviem posteņiem:

3.2.4.1. *DIVIDENDES* (SK. 3.2.2.1.) un

3.2.4.2. *REINVESTĒTĀ PEĻŅA*

Ieguldījumu fondu peļņu var uzskatīt par tādu, kas tiek nodota tālāk to akcionāriem (vai apliecību turētājiem), jo tā tiek nopelnīta pašu kapitāla ieguldījumu ienākuma veidā. Ieguldījumu fondi gūst ienākumus, ieguldot no akcionāriem saņemtos līdzekļus. Akcionāru ienākumu no ieguldījumu fondiem definē kā ieguldījumu ienākumu, kas par fonda ieguldījumu portfeli nopelnīts pēc darbības izdevumu atskaitīšanas. Ieguldījumu fondu tīrā peļņa pēc darbības izdevumu atskaitīšanas pieder akcionāriem. Ja akcionāriem kā dividendes tiek sadalīta tikai daļa no neto peļņas, atlikušo peļņu uzskata par tādu, kas tika sadalīta akcionāriem un vēlāk reinvestēta.

3.2.5. IEGULDĪJUMU IENĀKUMI, KAS SAISTĪTI AR POLIŠU TURĒTĀJIEM APDROŠINĀŠANĀ, PENSIJU SHĒMĀS UN STANDARTIZĒTAJĀS GARANTIJU SHĒMĀS

Ieguldījumu ienākumi, kas attiecas uz apdrošināšanas polišu turētājiem, atbilst kopējiem sākotnējiem ienākumiem, kas saņemti no apdrošināšanas tehnisko rezervju ieguldīšanas. Rezerves ir tās, attiecībā uz kurām apdrošināšanas sabiedrība atzīst atbilstošo saistību pret polišu turētājiem.

Pensiju tiesības rodas ar definētu iemaksu sistēmu vai definētu pabalstu sistēmu palīdzību.

3.3. Citi sākotnējie ienākumi

Tiek klasificēti saskaņā ar datu sagatavošanas valsts institucionālo sektoru (valdība vai citi sektori) un ietver šādas sastāvdaļas: ražošanas un importa nodokļi, subsīdijas un rente.

3.3.1. RAŽOŠANAS UN IMPORTA NODOKĻI

Ietver šādas sastāvdaļas:

3.3.1.1. *NODOKĻI PAR PRECĒM*

Nodokļi par precēm tiek maksāti par preces vai pakalpojuma vienību, kas izgatavota vai tiek tirgota pāri robežām. Piemēram, PVN, importa nodevas un patēriņa nodokļi.

3.3.1.2. *CITI RAŽOŠANAS NODOKĻI*

Citi ražošanas nodokļi ir visi nodokļi, kas uzņēmumiem jāmaksā ražošanas veikšanas rezultātā, un ietver nodokļus, kas jāmaksā par saimnieciskās un profesionālās darbības licenci.

3.3.2. SUBSĪDIJAS

Ietver šādas sastāvdaļas:

3.3.2.1. *SUBSĪDIJAS PAR PRECĒM*

Subsīdijas par precēm maksā par katru saražotās preces vai pakalpojuma vienību.

3.3.2.2. *PĀRĒJĀS RAŽOŠANAS SUBSĪDIJAS*

Pārējās ražošanas subsīdijas veido subsīdijas, izņemot subsīdijas par precēm, ko rezidentes ražojošās vienības var saņemt ražošanas sākšanas dēļ.

3.3.3. RENTE

Rente ietver ienākumu, ko saņem par dabas resursu nodošanu nerezidenta institucionālās vienības rīcībā. Rentes piemēri ietver summas, kas jāmaksā par zemes izmantošanu minerālu un citu pazemes aktīvu iegūšanai, ka arī maksšķerēšanu, mežsaimniecību un ganībām. Dabas resursu, piemēram, pazemes aktīvu nomātāju regulārie maksājumi bieži tiek raksturoti kā honorāri, bet tie tomēr ir rente.

4. OTRREIZĒJIE IENĀKUMI

Otrreizējā ienākuma konts uzrāda kārtējos pārvedumus rezidentu un nerezidentu starpā. Pārvedums ir ieraksts, kas atbilst preču, pakalpojumu, finanšu aktīvu vai citu neražotu aktīvu nodošanai no vienas institucionālās vienības otrai institucionālajai vienībai, ja nenotiek atbilstoša cita objekta ar ekonomisku vērtību nodošana. Kārtējie pārvedumi ir visi pārvedumi, kas nav kapitāla pārvedumi. Kārtējos pārvedumus klasificē saskaņā ar institucionālo sektoru, kas veic vai saņem pārvedumu pārskata sniedzējā valstī.

Valdības kārtējie pārvedumi ietver kārtējos ienākuma, īpašuma u. c. nodokļus, sociālās iemaksas, sociālos pabalstus, kārtējo starptautisko sadarbību, dažādus kārtējos pārvedumus, pievienotās vērtības nodokļa un bruto nacionālā ienākuma pašu resursus.

Citu sektoru kārtējie pārvedumi ietver kārtējos ienākuma, īpašuma u. c. nodokļus, sociālās iemaksas, sociālos pabalstus, neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas, nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības un pensiju tiesību pārmaiņu korekcijas. Dažādi kārtējie pārvedumi ietver personiskos pārvedumus starp rezidentu un nerezidentu mājsaimniecībām (t. sk. strādājošo naudas pārvedumus).

4.1. Ienākuma, īpašuma u. c. nodokļi

Kārtējie ienākuma, īpašuma u. c. nodokļi starptautiskajos kontos galvenokārt ietver nodokļus, kas uzlikti ienākumiem, ko nerezidenti guvuši no sava darba vai finanšu aktīviem. Nodokļi kapitāla pieaugumam, kas rodas no nerezidentu aktīviem, arī tiek iekļauti. Nodokļus par ienākumu un finanšu aktīvu kapitāla pieaugumu parasti maksā "citi sektori" (individuāli, sabiedrības un bezpeļņas iestādes) un saņem "valdība".

4.2. Sociālās iemaksas

Sociālās iemaksas ir faktiskās vai netieši noteiktās iemaksas, ko mājsaimniecības veic sociālās apdrošināšanas sistēmās, lai veiktu uzkrājumus izmaksājamiem sociālajiem pabalstiem.

4.3. Sociālie pabalsti

Sociālie pabalsti ietver pabalstus, ko izmaksā no sociālās drošības un pensiju sistēmām. Tie ietver pensijas un nepensiju pabalstus tādos gadījumos kā slimība, bezdarbs, mājoklis un izglītība, un tie var būt skaidrā naudā vai natūrā.

4.4. Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas

Nedzīvības apdrošināšanas prēmijas ietver gan bruto prēmijas, ko uzskaites periodā maksā polišu turētāji, lai iegūtu apdrošināšanu (saņemtās prēmijas) un prēmiju piemaksas, ko izmaksā no uz apdrošināšanas polišu turētājiem attiecināmiem ieguldījumu ienākumiem pēc tam, kad atskaitītas apdrošināšanu nokārtojušo uzņēmumu apkalpošanas maksas. Apkalpošanas maksas ir pakalpojuma pirkšana, ko veic polišu turētāji, un tās uzrāda kā apdrošināšanu. Neto prēmijas par standartizētām garantijām tiek iekļautas šajā postenī.

4.5. Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības

Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības ir summas, ko izmaksā norēķinoties par prasībām, kuru termiņš pienācis kārtējā uzskaites perioda laikā. Prasību termiņš pienāk brīdī, kad notiek notikums, kas dod pamatu spēkā esošai prasībai. Atlīdzības, ko maksā saskaņā ar standartizētām garantijām tiek iekļautas šajā postenī.

4.6. Starptautiskā sadarbība

Starptautiskā sadarbība ietver kārtējos pārvedumus skaidrā naudā vai natūrā dažādu valstu valdību starpā vai valdību un starptautisko organizāciju starpā. Daļa no starptautiskās sadarbības notiek ar Savienības iestādēm.

4.7. Dažādi kārtējie pārvedumi

Dažādi kārtējie pārvedumi skaidrā naudā vai natūrā ietver kārtējos pārvedumu mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas iestādēm, kārtējos pārvedumu mājsaimniecību starpā, citus dažādus kārtējos pārvedumus, t. sk. naudas sodus, daļu no maksājumiem par loterijas biļetēm un azartspēlēm, kompensāciju izmaksas un citus.

4.7.1. PERSONISKIE PĀRVEDUMI STARP REZIDENTU UN NEREZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM

Personiskie pārvedumi starp rezidentu un nerezidentu mājsaimniecībām ietver visus kārtējos pārvedumus skaidrā naudā vai natūrā, ko rezidentu mājsaimniecības veic uz vai no nerezidentu mājsaimniecībām. Personiskie pārvedumi ietver "t. sk." strādājošo naudas pārvedumus.

4.7.1.1. STRĀDĀJOŠO NAUDAS PĀRVEDUMI

Strādājošo naudas pārvedumi ietver personiskos pārvedumus, ko veic migrējušie rezidenti, kas jaunajās valstīs strādā nerezidentu mājsaimniecībās. Personas, kas jaunajās valstīs strādā un uzturas mazāk par vienu gadu, tiek uzskatītas par nerezidentiem, un to atlīdzība tiek uzrādīta nodarbināto atlīdzībā.

4.8. Pievienotās vērtības nodokļa un bruto nacionālā ienākuma pašu resursi

Pievienotās vērtības nodokļa un bruto nacionālā ienākuma Savienības trešie un ceturtie pašu resursi ir kārtējie pārvedumi, ko katras dalībvalsts valdība maksā Savienības iestādēm.

4.9. Pensiju tiesību pārmaiņu korekcija

Pensiju tiesību pārmaiņu korekcija ir nepieciešama, lai izskaidrotu pensiju uzskaiti pie kārtējiem pārvedumiem ar pensijas tiesību uzskaiti pie finanšu aktīviem. Pēc korekcijas tekošā konta balance ir tāda pati, kāda tā būtu bijusi, ja sociālās iemaksas un pensiju saņemšana netiktu uzskaitīta kā kārtējie pārvedumi.

B. Kapitāla konts

Kapitāla konts iekļauj kapitāla pārvedumus un neražoto nefinanšu aktīvu iegādāšanos/realizāciju. Kapitāla pārvedumi sastāv no a) pamatlīdzekļu īpašumtiesību tālāknodošanas; b) līdzekļu tālāknodošanas, kas ir saistīta ar pamatlīdzekļu iegādāšanos vai realizāciju vai ir no tās atkarīga; un c) kreditoru veiktas saistību dzēšanas, nesāņemot pretī nekādu atlīdzību. Kapitāla pārvedumi var būt skaidrā naudā vai natūrā (tādi kā parāda atlaišana). Atšķirība starp kārtējiem pārvedumiem un kapitāla pārvedumiem praksē ir atkarīga no tā, kā pārvedumu izmanto saņēmēja valsts. Neražoto nefinanšu aktīvu iegādāšanās/realizācija iekļauj galvenokārt nemateriālos aktīvus, tādus kā patenti, noma vai citi pārvedami līgumi. Šajā kapitāla konta postenī ir jāreģistrē tikai attiecīgo aktīvu iegādāšanās/pārdošana, bet ne to izmantošana.

5.1. Neproducēto nefinanšu aktīvu bruto iegāde un atsavināšana

Neproducētie nefinanšu aktīvi ietver: a) dabas resursus, b) līgumus, nomu un licences, un c) mārketinga aktīvus (zīmolus, tirdzniecības zīmes) un nemateriālo vērtību. Neproducēto nefinanšu aktīvu iegādi un atsavināšanu uzrāda atsevišķi, bruto nevis neto. Šajā kapitāla konta postenī ir jāreģistrē tikai attiecīgo aktīvu iegādāšanās/pārdošana, bet ne to izmantošana.

5.2. Kapitāla pārvedumi

Kapitāla pārvedumi sastāv no i) pamatlīdzekļu īpašumtiesību tālāknodošanas; ii) līdzekļu tālāknodošanas, kas ir saistīta ar pamatlīdzekļu iegādāšanos vai realizāciju vai ir no tās atkarīga; un iii) kreditoru veiktas saistību dzēšanas, nesāņemot pretī nekādu atlīdzību. Kapitāla pārvedumi var būt skaidrā naudā vai natūrā (tādi kā parāda atlaišana). Atšķirība starp kārtējiem pārvedumiem un kapitāla pārvedumiem praksē ir atkarīga no tā, kā pārvedumu izmanto saņēmēja valsts.

Kārtējos pārvedumus klasificē saskaņā ar institucionālo sektoru, kas veic vai saņem pārvedumu pārskata sniedzējā valstī. Kapitāla pārvedumi ietver: kapitāla nodokļus, investīciju grantus un citus kapitāla pārvedumus.

5.2.1. KAPITĀLA NODOKĻI

Kapitāla nodokļi ietver nodokļus, ko neregulāri un reti uzliek institucionālām vienībām piederošo aktīvu vērtībai vai neto īpašumam, vai iestāžu starpā pārvesto aktīvu vērtībai. Tie ietver mantojuma nodokļus un nodokļus dāvanām personu starpā, ko uzliek labuma saņēmēja kapitālam.

5.2.2. IEGULDĪJUMU PĀRVEDUMI

Ieguldījumu pārvedumi ietver kapitāla pārvedumu skaidrā naudā vai natūrā, ko veic lai pilnībā vai daļēji finansētu fiksēto aktīvu iegādes izmaksas. Saņēmējiem ir pienākums skaidrā naudā saņemt ieguldījumu pārvedumus izmantot bruto pamatlīdzekļu veidošanai, un pārvedumi bieži ir saistīti ar konkrētiem investīciju projektiem, piemēram, lieliem būvniecības projektiem.

5.2.3. CITI KAPITĀLA PĀRVEDUMI

Tie ietver lielus vienreizējus maksājumus, kas kompensē plašus postījumus vai smagus ievainojumus, ko nesedz apdrošināšanas polises, lielas dāvanas, mantojumus un ziedojumus, t. sk. bezpeļņas iestādēm. Šajā kategorijā iekļauj parādu atlaišanu.

5.2.3.1. PARĀDU ATLAIŠANA

Parādu atlaišana ir brīvprātīga visu parādsaistību vai to daļas atcelšana kreditora un debitora līguma ietvaros.

C. Finanšu kots un starptautisko investīciju bilance

Parasti finanšu kontā uzrāda darījumus, kas saistīti ar finanšu aktīviem un pasīviem un kas notiek rezidentu un nerezidentu starpā. Finanšu kontā darījumus uzrāda neto: finanšu aktīvu neto iegāde atbilst aktīvu iegādes un aktīvu samazinājuma starpībai.

Starptautiskā investīciju bilance (SIB) katra ceturksņa beigās atspoguļo rezidentu finanšu aktīvus, kas ir prasības pret nerezidentiem, un rezidentu saistības pret nerezidentiem, kā arī zeltu, kas tiek turēts kā rezerves aktīvs. Aktīvu un pasīvu starpība ir SIB neto pozīcija, un tā uzrāda neto prasību vai neto saistību pret pārējo pasauli.

SIB vērtība perioda beigās izriet no pozīcijām iepriekšējā perioda beigās, darījumiem kārtējā periodā un citām pārmaiņām, kas rodas no rezidentu un nerezidentu darījumiem atšķirīgu iemeslu dēļ un kas var būt saistītas ar citām apjoma pārmaiņām un valūtas kursa svārstībām vai cenu pārmaiņām.

Atbilstoši funkcionālajam dalījumam pārrobežu finanšu darījumi un pozīcijas tiek klasificētas kā tiešās investīcijas, portfeļieguldījumi, atvasinātie finanšu instrumenti (izņemot rezerves aktīvus) un darbinieku akciju iespējas līgumi, citi ieguldījumi un rezerves aktīvi. Pārrobežu finanšu darījumus un pozīcijas iedala arī pēc instrumenta veida un institucionālā sektora.

Darījumu un pozīciju novērtēšanas pamatā ir tirgus cenas. Novērtēšana atbilstoši nominālvērtībai tiek izmantota netirgojamu instrumentu pozīcijās, proti, aizdevumiem, noguldījumiem un citiem aktīviem/pasīviem. Tomēr jebkādi darījumi ar šiem instrumentiem tiek vērtēti pēc tirgus cenas. Lai ņemtu vērā darījumu novērtēšanas pēc tirgus cenas un pozīciju novērtēšanas pēc nominālvērtības neatbilstību, pārdevējs iegrāmato citas cenu pārmaiņas pārdošanas periodā, kas atbilst nominālvērtības un darījuma vērtības starpībai, bet pārdevējs iegrāmato pretēju summu kā citas cenu pārmaiņas. Līdzīga grāmatošana notiek attiecībā uz pozīcijām un darījumiem ar tiešo investīciju kapitālu, kur pozīcijas atspoguļo pašu līdzekļus atbilstoši bilances vērtībai (sk. nākošo sadaļu).

Maksājumu bilances finanšu kots un SIB ietver kompensējošos ierakstus uzkrātajiem procentiem par attiecīgajās funkcionālajās kategorijās klasificētajiem instrumentiem.

6.1. Tiešās investīcijas

Tiešās investīcijas ir saistītas ar kādas valsts rezidentu, kuram ir kontrole vai ievērojama ietekme uz tāda uzņēmuma pārvaldību, kas ir rezidents citā valstī. Saskaņā ar starptautiskajiem standartiem (MBR6) šādas attiecības apliecina tas, ka investoram, kas ir rezidents vienā valstī, uzņēmumā, kas ir rezidents citā valstī, tieši vai netieši pieder 10 % vai vairāk balsstiesību. Pamatojoties uz šo kritēriju, tiešo investīciju sakarība var pastāvēt starp vairākiem radniecīgiem uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai saistība iekļauj vienu ķēdi vai vairākas ķēdes. Tā var paplašināties uz tiešajām investīcijām uzņēmuma filiālēs, apaksfiliālēs un līdzdalībniekos. Ja tiešās investīcijas ir noteiktas, visas turpmākās finanšu pārmaiņas/turējumus starp saistītajām vienībām reģistrē kā tiešo investīciju darījumus/pozīcijas.

Pašu kapitāls iekļauj pašu kapitālu meitasuzņēmumos, kā arī visas kapitāla daļas filiālēs un saistītajos uzņēmumos. Reinvestētā peļņa sastāv no kompensējoša ieraksta tiešā investora peļņas daļā, ko filiāles vai saistītie uzņēmumi nav sadalījuši kā dividendes, un meitasuzņēmumu peļņas, kas nav pārskaitīta tiešajam investoram un kas ir reģistrēta kā "ieguldījumu ienākumi" (sk. 3.2.3.).

Tiešo investīciju pašu kapitāls un parāda instrumenti tiek tālāk sadalīti atbilstoši attiecībām iestāžu starpā, kā arī saskaņā ar investīciju virzību. Tiek nošķirti trīs tiešo investīciju attiecību veidi:

- tiešo investoru ieguldījumi tiešo investīciju uzņēmumos. Šajā kategorijā iekļauj investīciju plūsmas (un krājumus) no tiešā investora uz tā tiešo investīciju uzņēmumiem (neatkarīgi no tā, vai tie ir tieši vai netieši kontrolēti vai ietekmēti);
- reversais ieguldījums. Šis attiecību veids attiecas uz investīciju plūsmām (un krājumiem) no tiešo investīciju uzņēmumiem uz tiešo investoru;
- saistīto uzņēmumu starpā. Tas attiecas uz plūsmām (un krājumiem) tādu uzņēmumu starpā, kas nekontrolē un neietekmē viens otru, bet kas abi ir viena tiešā investora kontrolē vai ietekmē.

Saistībā ar tiešo investīciju pozīciju novērtēšanu līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri, kas tiek kotēti biržā, tiek vērtēti atbilstoši tirgus cenai. Biržā nekotētu tiešo investīciju sabiedrību gadījumā līdzdalību apstiprinošos vērtspapīrus vērtē, pamatojoties uz bilances vērtību, izmantojot kopēju definīciju, kas iekļauj šādus grāmatvedības posteņus:

- i) apmaksāto kapitālu (izņemot pašu akcijas un iekļaujot akciju emisijas uzcenojuma kontus);
- ii) visus rezervju veidus (iekļaujot ieguldījumu pārvedumus, ja grāmatvedības pamatnostādnes tās uzskata par uzņēmumu rezervēm);
- iii) nesadalīto peļņu pēc zaudējumu atskaitīšanas (iekļaujot pašreizējā gada rezultātus).

Finanšu kontā iegrāmatotie darījumi ar biržā nekotētu uzņēmumu līdzdalību apstiprinošajiem vērtspapīriem var atšķirties no pašu līdzekļiem pēc bilances vērtības, kas iegrāmatoti SIB. Šādas atšķirības iegrāmato kā citas cenu pārmaiņas.

Kā labākā prakse visām dalībvalstīm tiek ieteikts ārvalstu tiešo investīciju līdzdalību apstiprinošos vērtspapīrus un reinvestēto peļņu sākt apkopot, pamatojoties uz ārvalstu tiešo investīciju apsekojumu rezultātiem, ko veic vismaz reizi gadā ⁽¹⁾.

6.2. Portfeļieguldījumi

Portfeļieguldījumi ietver pozīcijas un darījumus ar parāda vērtspapīriem vai līdzdalību apstiprinošajiem vērtspapīriem, izņemot tiešajās investīcijās vai rezerves aktīvos iekļautos vērtspapīrus. Portfeļieguldījumi ietver līdzdalību apstiprinošos vērtspapīrus, ieguldījumu fondu daļas un parāda vērtspapīrus, kas nav klasificēti kā tiešās investīcijas vai rezerves aktīvi. Portfeļieguldījumos neiekļauj darījumus, kas ir repo līgumi un vērtspapīru aizdošana. Portfeļieguldījumu darījumus un pozīcijas vērtē atbilstoši tirgus cenai. Portfeļieguldījumu biržā nekotētos vērtspapīros gadījumā iespējamās atšķirības darījumu un pozīciju novērtējumā līdzīgi kā gadījumā ar tiešajām investīcijām biržā nekotētās akcijās. Arī šajā gadījumā atšķirības jāiegrāmato kā citas cenu pārmaiņas.

Kopēja pieeja datu vākšanai par portfeļieguldījumiem noteikta VI pielikumā.

6.2.1. LĪDZDALĪBU APSTIPRINOŠIE VĒRTSPAPĪRI

Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri ir visi instrumenti, kas ir prasības pret sabiedrības vai kvazisabiedrības atlikušo vērtību pēc tam, kad apmierinātas visas kreditoru prasības. Atšķirībā no parāda vērtspapīriem līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri parasti nenodrošina īpašniekam tiesības uz iepriekš noteiktu summu vai summu, ko nosaka, izmantojot noteiktu formulu. Līdzdalību apstiprinošie vērtspapīri ir kotētās akcijas un nekotētās akcijas.

Kotētās akcijas ir līdzdalību apstiprinoši vērtspapīri, kas tiek kotēti atzītā biržā vai cita veida otrreizējā tirgū. Nekotētās akcijas ir līdzdalību apstiprinoši vērtspapīri, kas netiek kotēti biržā.

6.2.2. IEGULDĪJUMU FONDU DAĻAS

Ieguldījumu fondu daļas emitē ieguldījumu fondi. Ja fonds ir trasta fonds, tās sauc par "apliecībām". Ieguldījumu fondi ir kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, ar kuru palīdzību investori apkopo līdzekļus ieguldīšanai finanšu un/vai nefinanšu aktīvos. Ieguldījumu fondu daļām ir īpaša loma finanšu starpniecībā, jo tās ir sava veida kolektīvs ieguldījums citos aktīvos, un tādēļ tās norāda atsevišķi no citiem līdzdalību apstiprinošajiem vērtspapīriem. Turklāt atšķiras arī no tām gūtā ienākuma uzskaitē, jo reinvestētā peļņa ir jānosaka netieši.

6.2.3. PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

Parāda vērtspapīri ir tirgojami instrumenti, kas ir parāda apliecinājums. Tās ir vekseli, obligācijas, parādzīmes, tirgojami noguldījumu sertifikāti, īstermiņa parāda vērtspapīri, nenodrošinātas parādzīmes, ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, naudas tirgus instrumenti, kā arī līdzīgi instrumenti, kas parasti tiek tirgoti finanšu tirgos. Parāda vērtspapīru darījumus un pozīcijas atbilstoši to sākotnējam termiņam iedala īstermiņa un ilgtermiņa vērtspapīros.

⁽¹⁾ Jāpārtrauc šāda prakse: i) atļaut ziņotājiem izvēlēties novērtēšanas kritērijus (tirgus vērtība vai bilances vērtība); ii) piemērot nepārtrauktās inventarizācijas metodi/maksājumu bilances pārmaiņu uzkrāšanu krājumu aprēķināšanai.

6.2.3.1. ĪSTERMIŅA PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

Īstermiņa parāda vērtspapīri ir tādi, kas jāatmaksā pēc pieprasījuma, vai arī tie tiek emitēti ar sākotnējo termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot). Tie parasti turētājam dod beznosacījumu tiesības saņemt noteiktu nemainīgu naudas summu norādītā datumā. Minētie instrumenti parasti ar diskontu tiek tirgoti organizētos tirgos; diskonts ir atkarīgs no procentu likmes un laika, kas palicis līdz maksājuma termiņam.

6.2.3.2. ILGTERMIŅA PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

Ilgtermiņa parāda vērtspapīri tiek emitēti ar sākotnējo termiņu ilgāku par vienu gadu vai bez noteikta termiņa (izņemot vērtspapīrus ar atmaksu pēc pieprasījuma, kuri iekļauti īstermiņa vērtspapīros). Tie parasti turētājam dod a) beznosacījumu tiesības saņemt nemainīgu monetāro ienākumu vai līgumā noteiktu mainīgu monetāro ienākumu (procentu maksai esot neatkarīgai no debitora peļņas), un b) beznosacījumu tiesības norādītā datumā vai datumos saņemt nemainīgu naudas summu, kas ir pamatsummas atmaksa.

Darījumu reģistrācija maksājumu bilancē notiek, kad kreditori un debitori iegrāmatojuši prasību vai saistību. Darījumu reģistrē ar faktisko saņemto vai samaksāto cenu, atņemot komisijas naudu un izdevumus. Tātad vērtspapīru ar kuponu gadījumā iekļauj pēc pēdējās procentu izmaksas uzkrātos procentus, un ar diskontu emitēto vērtspapīru gadījumā iekļauj kopš emisijas uzkrātos procentus. Uzkrāto procentu iekļaušana tiek prasīta gan attiecībā uz maksājumu bilances finanšu kontu, gan attiecībā uz SIB, un šiem ierakstiem nav nepieciešams kompensējošais ieraksts to attiecīgajos ienākuma kontos.

6.3. Atvasinātie finanšu instrumenti (izņemot rezerves aktīvus) un darbinieku akciju iespējas līgumi

Atvasināto finanšu instrumentu līgums ir finanšu instruments, kas saistīts ar citu konkrētu finanšu instrumentu, rādītāju vai precī un ar kura palīdzību konkrēti finanšu riski (piemēram, procentu likmes risks, valūtas risks, kapitāla un preču cenu risks, kredītrisks utt.) var finanšu tirgos tikt tirgoti atsevišķi. Šī kategorija tiek norādīta atsevišķi no citām kategorijām, jo tā saistīta ar riska nodošanu, nevis līdzekļu vai citu resursu nodrošināšanu. Atšķirībā no citām funkcionālajām kategorijām no atvasinātajiem finanšu instrumentiem negūst sākotnējo ienākumu. Neto plūsmas, kas saistītas ar procentu likmju atvasinātajiem instrumentiem, reģistrē kā atvasinātos finanšu instrumentus, nevis kā ieguldījumu ienākumus. Atvasināto finanšu instrumentu darījumi un pozīcijas tiek uzskaitītas atsevišķi no ar šiem instrumentiem saistīto pamatā esošo aktīvu vērtības. Iespējas līgumu gadījumā reģistrē pilnu prēmiju (t. i., iespējas līgumu pirkšanas/pārdošanas cenu un iekļauto maksu par pakalpojumu). Atmaksājamās drošības iemaksas ir skaidra nauda vai cits nodrošinājums, kas tiek noguldīts, lai aizsargātu darījuma partneri pret saistību neizpildes risku. Tās kā noguldījumi tiek klasificētas pie citiem ieguldījumiem (ja debitora saistības tiek iekļautas plašajā naudā) vai citos aktīvos/pasīvos. Neatmaksājamās drošības iemaksas (sauktas arī par starpību līdz tirgus vērtībai) samazina ar atvasināto instrumentu radīto finansiālo saistību, un tādēļ tās klasificē kā darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

Atvasināto finanšu instrumentu vērtēšana jāizdara, pamatojoties uz tirgus vērtību. Pārmaiņas atvasināto instrumentu cenā reģistrē kā turējumu peļņu vai zaudējumus (cenu pārmaiņas). Darījumu ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem reģistrācija notiek, kad kreditori un debitori iegrāmatojuši prasību vai saistību. Praktisko problēmu dēļ, kas saistītas ar aktīvu un pasīvu plūsmu nodalīšanu dažiem atvasinātajiem instrumentiem, visus darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem euro zonas maksājumu bilancē reģistrē neto. Atvasināto finanšu instrumentu aktīvu un pasīvu pozīcijas SIB statistikā reģistrē bruto, izņemot tos atvasinātos finanšu instrumentus, kas iekļauti rezerves aktīvu kategorijā un ko reģistrē neto. Praktisku iemeslu dēļ iestrādātos atvasinātos instrumentus nenošķir no pamatā esošā instrumenta, ar ko tie ir saistīti.

Darbinieku akciju iespējas līgumi ir iespējas līgumi iegādāties uzņēmuma pašu kapitālu, kas uzņēmuma darbiniekiem tiek piedāvāti kā atlīdzība. Ja darbiniekiem piešķirtais akciju iespējas līgums var tikt tirgots bez ierobežojumiem finanšu tirgos, to klasificē kā atvasināto finanšu instrumentu.

6.4. Citi ieguldījumi

Citi ieguldījumi ir atlikuma kategorija, kurā iekļauj pozīcijas un darījumus, ko neiekļauj tiešajās investīcijās, portfeļieguldījumos, atvasinātajos finanšu instrumentos un darbinieku akciju iespējas līgumos vai rezerves aktīvos. Ciktāl šādas finanšu aktīvu un pasīvu klases nav iekļautas tiešajās investīcijās vai rezerves aktīvos, citi ieguldījumi ir: a) cits kapitāls, b) nauda un noguldījumi, c) aizņēmumi/aizdevumi (t. sk. SVF kredītu izmantošana un aizņēmumi no SVF), d) apdrošināšana, pensiju shēmas un standartizētās garantiju shēmas, e) tirdzniecības kredīti un avansi, f) citi aktīvi/pasīvi un g) SDR sadale (SDR turējumi ir ietverti rezerves aktīvos).

Attiecībā uz aizņēmumiem/aizdevumiem, noguldījumiem un citiem aktīviem/pasīviem, kas pārdoti ar diskontu, finanšu kontā uzrādītās darījumu vērtības var atšķirties no SIB uzrādītajām nominālvērtībām. Šādas atšķirības iegrāmato kā citas cenu pārmaiņas.

6.4.1. CITS KAPITĀLS

Cits kapitāls ietver pašu kapitālu, kas nav vērtspapīru veidā, un tādēļ nav iekļauts portfeļieguldījumos. Daļība dažu starptautisko organizāciju kapitālā nav vērtspapīru veidā un tādēļ tiek klasificēta kā cits kapitāls.

6.4.2. NAUDA UN NOGULDĪJUMI

Nauda un noguldījumi ietver naudu apgrozībā un noguldījumus. Noguldījumi ir standartizēti, netirgojami līgumi, ko parasti piedāvā noguldījumu pieņēmējas iestādes, kas kreditoram ļauj noguldīt un vēlāk izņemt mainīgu naudas daudzumu. Noguldījumi parasti ir saistīti ar debitora garantiju atdot ieguldītājam pamatsummu.

Atšķirība starp "aizņēmumiem/aizdevumiem" un "skaidru naudu un noguldījumiem" pamatojas uz to, kas ir aizdevējs. Tas nozīmē to, ka – aktīvu pusē – nauda, ko rezidentu naudas tirgus sektors piešķir nerezidentu bankām, jāklasificē kā "noguldījumi", bet nauda, ko rezidentu naudas tirgus sektors piešķir nerezidentu iestādēm, kas nav bankas, jāklasificē kā "aizņēmumi/aizdevumi". Pasīvu pusē nauda, ko saņēmušas rezidentes iestādes, kas nav monetārās finanšu iestādes (MFI), vienmēr jāklasificē kā "aizņēmumi/aizdevumi". Šī atšķirība nozīmē to, ka visi darījumi, kuros iesaistītas rezidentes MFI un nerezidentes bankas, jāklasificē kā "noguldījumi".

6.4.3. AIZŅĒMUMI/AIZDEVUMI

Aizņēmumi/aizdevumi ir finanšu aktīvi, kas a) rodas, kreditoram aizdodot līdzekļus tieši debitoram, un ko b) apliecina dokumenti, kas nav tirgojami. Šī kategorija ietver visus aizņēmumus/aizdevumus, t. sk. hipotēkas, finanšu līzingu un repo veida darījumus. Ar visiem repo veida darījumiem, t. i., pārdošanas ar atpiršanu līgumiem, pārdošanas/atpiršanas darījumiem un vērtspapīru aizdošanu (ar skaidru naudu kā nodrošinājumu), rīkojas kā ar nodrošinātiem aizdevumiem, nevis kā ar tiešu vērtspapīru pirkšanu/pārdošanu, un tos reģistrē pozīcijā "citi ieguldījumi" rezidenta sektorā, kas veic darījumu. Šāda rīcība, kas arī atbilst banku un citu finanšu sabiedrību praksei, ir paredzēta, lai precizāk atspoguļotu aiz šiem finanšu instrumentiem esošos ekonomiskos motīvus.

6.4.4. APDROŠINĀŠANA, PENSIJU SHĒMAS UN STANDARTIZĒTĀS GARANTIJU SHĒMAS

Tas ietver: a) nedzīvības apdrošināšanas tehniskās rezerves, b) dzīvības apdrošināšanu un gada rentes tiesības, c) pensijas tiesības, pensiju fondu prasības pret pensiju pārvaldītājiem un tiesības uz nepensiju fondiem, un d) uzkrājumi standartizēto garantiju prasībām.

6.4.5. TIRDZNIECĪBAS KREDĪTI UN AVANSI

Tirdzniecības kredīti un avansi ir finanšu prasības, kas rodas preču un pakalpojumu sniedzējiem, izsniedzot kredītu saviem klientiem tieši, un avansi par vēl nepabeigtu vai vēl neuzsāktu darbu, klientiem veicot priekšapmaksu par precēm un pakalpojumiem, kas vēl nav sniegti. Tirdzniecības kredīti un avansi rodas, ja samaksa par precēm un pakalpojumiem netiek veikta reizē ar preces īpašumtiesību maiņu vai pakalpojuma sniegšanu.

6.4.6. CITI AKTĪVI/PASĪVI

Šajā kategorijā ir aktīvi vai pasīvi, kas netiek iekļauti tirdzniecības kredītos un avansos vai citos instrumentos. Tā ietver finanšu aktīvus un pasīvus, kas ir atbilstošie postepi darījumos, kuros atšķiras darījumu noslēgšanas un attiecīgo maksājumu veikšanas laiks. Tas ietver nodokļu saistības, vērtspapīru pirkšanu un pārdošanu, vērtspapīru aizdošanas maksa, zelta aizdevumu maksa, darba samaksa, dividendes, uzkrātās, bet vēl nesamaksātās sociālās iemaksas.

6.4.7. SDR SADALE

SDR sadali SVF dalībvalstīm kā saņēmēja saistības uzrāda pie SDR "citos ieguldījumos" ar atbilstošo ierakstu pie SDR "rezerves aktīvos".

6.5. Rezerves aktīvi

Rezerves aktīvi ir ārējie aktīvi, ko kontrolē monetārās iestādes un kas tām viegli pieejami, lai nodrošinātu maksājumu bilances finansēšanas vajadzības, intervences valūtas tirgū kursa pārvaldības nolūkā un citiem mērķiem (piemēram, stiprinātu uzticību valūtai un tautsaimniecībai, vai būtu par pamatu ārvalstu aizņēmumiem). Rezerves aktīviem jābūt aktīviem ārvalstu valūtā, prasībām pret nerezidentiem un tiem jābūt reāli esošiem aktīviem. Rezerves aktīvos neietver iespējamos aktīvus. Rezerves aktīvu jēdziena pamatā ir tas, ka monetārās iestādes tos "kontrolē" un ka tie šīm iestādēm "ir viegli pieejami".

Euro zonas rezerves aktīvus veido Eurosistēmas rezerves aktīvi, t. i., ECB rezerves aktīvi un euro zonas nacionālo centrālo banku (NCB) turētie rezerves aktīvi.

Rezerves aktīvi i) ir Eurosistēmas monetārās iestādes, t. i., ECB vai euro zonas NCB, efektīvā kontrolē; un ii) tie ir Eurosistēmas turētas ļoti likvidas, tirgojamas un kredībspējīgas prasības pret ārpus euro zonas valstu rezidentiem, kas denominētas konvertējamās valūtās, kas nav euro, kā arī zelts, rezerves pozīcijas SVF vai speciālās aizņēmuma tiesības (SDR).

Šī definīcija skaidri nosaka, ka prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas rezidentiem un prasības euro pret ārpus euro zonas valstu rezidentiem nevar uzskatīt par rezerves aktīviem ne valstu, ne euro zonas līmenī. Līdzīgi centrālo valdību un/vai finanšu ministriju ārvalstu valūtu pozīcijas neiekļauj euro zonas rezerves aktīvu definīcijā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību institucionālajiem noteikumiem.

ECB rezerves aktīvus apkopo saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtu 30. pantu un uzskata par tādiem, kas ir tiešā un efektīvā ECB kontrolē. Ciktāl nenotiek īpašumtiesību tālāknodošana, NCB paturētie rezerves aktīvi ir to tiešā un efektīvā kontrolē, un tos uzskata par katras atsevišķas NCB rezerves aktīviem.

Eurosistēmas rezervju statistiku apkopo uz bruto pamata, nekompensējot ar rezervēm saistītās saistības, izņemot rezervju aktīvus, kas iekļauti "atvasināto finanšu instrumentu" apakš kategorijā un ko reģistrē uz neto pamata.

Novērtēšana pamatojas uz tirgus cenām, izmantojot i) darījumiem dominējošās tirgus cenas laikā, kad darījums notiek; un ii) turējumiem vidējās tirgus slēgšanas cenas attiecīgā laika posma beigās. Dominējošās tirgus cenas laikā, kad darījums notiek, un vidējās tirgus slēgšanas cenas atsaucē laika posma beigās attiecīgi izmanto, lai ārvalstu valūtā denominēto aktīvu darījumus un turējumus konvertētu euro.

Uzskats, ka ārvalstu valūtas likviditāte, kas netiek iekļauta maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas rezerves aktīvu postenī, arī var būt svarīgs rādītājs valsts spējai pildīt saistības ārvalstu valūtā, kļuvis plašāk izplatīts un iekļauts arī SVF Speciālajā datu izplatīšanas standartā. Lai aprēķinātu ārvalstu valūtas likviditāti, dati par bruto rezervēm jāpapildina ar informāciju par citiem ārvalstu valūtas aktīviem un ar rezervēm saistītajām saistībām. Attiecīgi mēneša datus par Eurosistēmas (bruto) rezerves aktīviem papildina ar informāciju par citiem ārvalstu valūtas aktīviem un iepriekš noteiktiem un iespējamiem īstermiņa neto samazinājumiem bruto rezerves aktīvos, ko klasificē pēc atlikušā termiņa. Turklāt ceturkšņa intervālos ir vajadzīga arī valūtas iedalīšana bruto rezerves aktīvos, kas denominēti SDR valūtās (kopā) un citās valūtās (kopā).

6.5.1. MONETĀRAIS ZELTS

Monetārais zelts ir zelts, kas pieder monetārajām iestādēm (vai citām iestādēm, kas ir monetāro iestāžu efektīvā kontrolē) un kas tiek turēts kā rezerves aktīvs. Tas ietver zeltu un neasignēta zelta kontus nerezidentu iestādēs, kas dod tiesības pieprasīt zelta piegādi.

Monetārā zelta turējumiem jāpaliek nemainīgiem visos atgriezeniskos darījumos ar zeltu (zelta mijmaiņas darījumos, repo darījumos, aizdevumos un noguldījumos).

6.5.1.1. **Zelts** ir zelta monētas vai stiepi, kuru tīrība ir vismaz 995. daļas no 1 000, t. sk. zelts, kas tiek turēts asignēta zelta kontos).

6.5.1.2. **Neasignēta zelta konti** ir prasība pret konta operatoru veikt zelta piegādi. Attiecībā uz šiem kontiem konta nodrošinātājam ir īpašumtiesības uz asignētā materiālā zelta rezervju bāzi, un tas kontu turētājiem piešķir zeltā denominētas prasījuma tiesības. Neasignēta zelta kontus, ko neklasificē kā monetāro zeltu, iekļauj naudas un noguldījumu postenī pie citiem ieguldījumiem.

6.5.2. SDR

SDR ir starptautiskie rezerves aktīvi, ko SVF izveidojis un dalībvalstīm piešķirīs pastāvošo oficiālo rezervju papildināšanai. SDR turējumi ir tikai SVF dalībvalstu monetārajām iestādēm un ierobežotam skaitam starptautisko finanšu iestāžu, kas ir SDR pilnvarotās turētājas.

6.5.3. REZERVES POZĪCIJA SVF

Šeit iekļauta a) "rezerves kvota", t. i., ārvalstu valūtas, t. sk. SDR, summas, ko dalībvalsts var īsā laikā saņemt no SVF; un b) SVF parādi saskaņā Vispārējo resursu konta kredīta līgumu, kas brīvi pieejami dalībvalstij.

6.5.4. PĀRĒJIE REZERVES AKTĪVI

Tie ietver naudu un noguldījumus, vērtspapīrus, atvasinātos finanšu instrumentus un pārējās prasības. Noguldījumi ir noguldījumi, kas pieejami pēc pieprasījuma. Vērtspapīri ietver nerezidentu emitētas likvidas un tirgojamas akcijas un parāda vērtspapīrus, t. sk. ieguldījumu fondu daļas vai apliecības. Atvasinātos finanšu instrumentus rezerves aktīvos iekļauj tikai tad, ja rezerves aktīvu pārvaldību saistītie atvasinātie instrumenti ir šādu aktīvu novērtēšanas neatņemama sastāvdaļa. Pārējās prasības ir kredīti nerezidentu nebankām, ilgtermiņa aizdevumi SVF Trasta kontam un citi finanšu aktīvi, kas nav iekļauti iepriekšējos posteņos, bet kas atbilst rezerves aktīvu definīcijai.

2. Mēneša maksājumu bilance

Mēneša datu apkopošana par dažiem tekošā konta un kapitāla konta posteņiem ir īpaši sarežģīta datu vākšanas sistēmās, kas galvenokārt izmanto apsekojumus un pārskatu tiešo sniegšanu. Jo īpaši posteņos pakalpojumi, atļūdzība nodarbinātajiem, reinvestētā peļņa ⁽¹⁾, citi sākotnējie ienākumi, otrreizējie ienākumi un kapitāla konta posteņos visi dati vai lielākā daļa datu, ko parasti izmanto ceturkšņa maksājumu bilances sagatavošanai, t. sk. informācija no administratīvajiem datu avotiem, var nebūt pieejami mēneša intervālos vai var būt nepilnīgi.

Savukārt mēneša dati par posteni preces ir pieejami ārējās tirdzniecības statistikā, piem., ātro aplēšu veidā. Tomēr arī attiecībā uz precēm mēneša dati ne vienmēr var būt pieejami savlaicīgi, bet ātrās aplēses var būt nepilnīgas.

Ņemot vērā datu apkopošanas izmaksas un pienākumu slogu respondentiem, pastāv plaši izplatīta un bieži izmantota prakse, izmantot laikrindu modeļus vai netiešo aplēšu metodes, lai uzlabotu savāktos mēneša datus par šiem tekošā konta un kapitāla konta posteņiem.

3. Klasifikācija pēc institucionālā sektora

Euro zonas kopsavilkuma rādītāju iedalījums pēc sektora ietver centrālās bankas, pārējās MFI – kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības, izņemot centrālās bankas, un naudas tirgus fondus, valdību un citus sektorus – finanšu sabiedrības, kas nav MFI, un nefinanšu sabiedrības, mājsaimniecības un mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas. Šie institucionālie sektori atbilst ESA 2010 definīcijām. Euro zonas statistikas "monetāro iestāžu" sektors sastāv no Eurosistēmas.

⁽¹⁾ Reinvestēto peļņu aprēķinot uz gada apsekojumu bāzes, pamatā esošie dati arī var nebūt pieejami ceturkšņa intervālos, šādā gadījumā sagatavojot aplēsi.

IV PIELIKUMS

DATU NOSŪTĪŠANA EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI

Nacionālās centrālās bankas (NCB) izmanto Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) sniegtās iespējas, kas pamatojas uz telekomunikāciju tīklu "ECBS-Net", lai elektroniski nosūtītu Eiropas Centrālajai bankai (ECB) vajadzīgo informāciju. Datu nosūtīšana ECBS notiek, izmantojot Statistisko datu un metadatu apmaiņas formātu. Šī prasība neliedz statistikas datu pārsūtīšanai uz ECB izmantot kādus citus līdzekļus, kuri ir saskaņoti kā alternatīvs risinājums.

NCB ievēro turpmāk uzskaitītos ieteikumus, lai nodrošinātu, ka datu pārsūtīšana darbojas apmierinoši.

- Pilnīgums: NCB paziņo visus vajadzīgos sērijas kodus. Sērijas kodu nepaziņošana vai neuzskaitītu sērijas kodu paziņošana tiks uzskatīta par nepilnīgu ziņošanu. Ja kāda novērojuma trūkst, izlaidumu reģistrē, izmantojot atbilstīgu novērojuma statusa parametru.
- Bilances vienādojumi un datu zīmju konvencija: vērtēšanas noteikumi NCB jāpiemēro pirms datu nosūtīšanas ECB.

Ja korekcijas tiek veiktas tikai sērijas kodu apakškopā, vērtēšanas noteikumus piemēro visam pārskatam.

V PIELIKUMS

STATISTIKAS APKOPOŠANAS METOŽU UZRAUDZĪBA

Eiropas Centrālā banka (ECB) uzrauga euro zonas dalībvalstu piemērotos jēdzienus, definīcijas un statistikas apkopošanas metodes. ECB publikācija "Eiropas Savienības maksājumu bilances/starptautisko investīciju bilances statistikas metodes" (turpmāk – "*BoP Book*") informē par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas praksi un attīstību dalībvalstīs.

BoP Book iekļauti sīki izstrādāti apraksti par datu apkopošanas metodēm un izmantotajiem jēdzieniem un definīcijām, kā arī informācija par atkāpēm no maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas saskaņotās metodikas.

BoP Book ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm regulāri atjaunina.

VI PIELIKUMS

DATU VĀKŠANA PORTEĻIEGULDĪJUMU JOMĀ

Ņemot vērā portfeļieguldījumu statistikas sagatavošanai raksturīgās grūtības, tika uzskatīts par vajadzīgu noteikt kopīgu pieeju šīs informācijas vākšanai euro zonā.

Kvalitatīvas centralizētās vērtspapīru datu bāzes (turpmāk – “CVDB”) pieejamība tiek uzskatīta par būtisku tam, lai datu vākšanas sistēmas būtu darboties spējīgas

Datu bāzes plānotais aptvērums ir šāds: vērtspapīru krājumi par kuriem valsts datu apkopotājam ziņo kopsavilkuma veidā, t. i., neizmantojot standarta (ISIN vai līdzīgus) kodus, nedrīkst pārsniegt 15 % no kopējiem portfeļieguldījumu aktīvu vai pasīvu krājumiem. Pēc šī ierobežojuma vadās, novērtējot dalībvalstu sistēmu aptvērumu. CVDB pietiekami aptver portfeļieguldījumu vērtspapīrus visā pasaulē, lai ļautu apkopot statistiku, novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi.

Portfeļieguldījumu aktīvus un pasīvus starptautisko investīciju bilancē apkopo tikai no krājumu datiem.

Euro zonas portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmas atbilst kādam no šajā tabulā noteiktajiem modeļiem.

Izmantojamie portfeļieguldījumu datu vākšanas modeļi

- Mēneša krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [s-b-s]
- Ceturkšņa krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [s-b-s]
- Mēneša krājumi [s-b-s] + atvasinātās mēneša plūsmas [s-b-s]
- Ceturkšņa krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [kopsavilkums]

Piezīmes. “s-b-s”= ir datu vākšana, novērtējot katru vērtspapīru atsevišķi (*security-by-security*)

“atvasinātās plūsmas”= ir krājumu starpība (pielāgota valūtas kursa, cenu un citām identificējamām daudzuma izmaiņām)

VII PIELIKUMS

ATCELTĀ PAMATNOSTĀDNE UN TĀS GROZĪJUMI

Pamatnostādne ECB/2004/15 (OV L 354, 30.11.2004., 34. lpp.)

Pamatnostādne ECB/2007/3 (OV L 159, 20.6.2007., 48. lpp.)

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV